

N.4412/2016 & N.4782/2021

***«Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Μελετών και
τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών
Υπηρεσιών»***

1/3 Δεκεμβρίου 2021

Εισηγητής: Περδικάκης Γιώργος, Πολιτικός Μηχανικός, πρώην υπάλληλος ΥΠΕΣ

Συντονιστής: Γούπιος Γιάννης, Δντής Οικονομικής Ανάπτυξης Οργάνωσης & Περιβάλλοντος της ΕΕΤΑΑ

Περιεχόμενα

- Γενικά περί Δημοσίων Συμβάσεων
- Βασικές Τροποποιήσεις Ν.4412/2016 με Ν.4782/2021
- Πεδίο Εφαρμογής - Ορισμοί –ΕΣΗΔΗΣ/ΚΗΜΔΗΣ
- Προγραμματικές συμβάσεις - Συμβάσεις μεταξύ αναθετουσών αρχών - Τεχνική Επάρκεια
- Διαδικασίες Ανάθεσης –Τεχνικές & Εργαλεία-Προετοιμασία
- Προκηρύξεις -Δημοσιότητα –Εγγυήσεις
- Λόγοι αποκλεισμού-Κριτήρια Επιλογής- ΕΕΕΣ - Κριτήρια Ανάθεσης
- Ζητήματα Ανάθεσης Συμβάσεων Έργων, Μελετών και Παροχής τεχνικών υπηρεσιών- Συμβάσεις κάτω των ορίων
- Γνωμοδοτικά όργανα
- Γενικοί κανόνες εκτέλεσης
- Εκτέλεσης Δημοσίων Έργων-Αλλαγές,
- Εκτέλεση συμβάσεων Μελετών και Παροχής Τεχνικών Υπηρεσιών-Αλλαγές
- Έννομη Προστασία

Ι. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Δράσεις του Δημοσίου Τομέα

Γενικές Αρχές Δημοσίων Συμβάσεων

Αρχή της ίσης μεταχείρισης ή της απαγόρευσης των διακρίσεων

Αρχή της υποχρεωτικής δημοσιότητας και διαφάνειας

Αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης ή ισοδυναμίας

Αρχή της αναλογικότητας

Αρχή της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ασφάλειας δικαίου

Αρχή της υποχρεωτικής αιτιολογίας των αποφάσεων

Αρχή της τυπικότητας στους δημόσιους διαγωνισμούς

Αρχή της οικονομικότητας και προστασίας του δημοσίου συμφέροντος

Αρχή προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης

II. ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν.4412/2016 ΜΕ Ν.4782/2021

Σημαντικότερες αλλαγές Ν. 4782/21 (με έμφαση στα έργα-μελέτες)

Διαδικασίες ανάθεσης κάτω των ορίων

- Όρια απευθείας ανάθεσης
- Κατάργηση συνοπτικού διαγωνισμού
- Εισαγωγή των συμβάσεων ήσσονος αξίας
- Διοικητική επίλυσης διαφορών για απευθείας αναθέσεις

Προετοιμασία των διαδικασιών ανάθεσης

- Υποχρεωτική χρήση ΕΣΗΔΗΣ ΚΗΜΔΗΣ
- Τεχνική επάρκεια
- Υποχρεωτική δημοσίευση μελετών προ της δημοπράτησης

Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης προσφορών

- Εγγυήσεις
- Κατάργηση του υποχρεωτικού λόγου αποκλεισμού περί επιβολής προστίμων από το ΣΕΠΕ
- Δημιουργία μητρώου αποκλεισθέντων οικ. φορέων (βαθμονόμιο)
- Κατάργηση του ΤΕΥΔ
- Δυνατότητα αντιστροφής των σταδίων αξιολόγησης
- Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές
- Συμπλήρωση και αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών
- Χρόνος σύναψη της σύμβασης

Σημαντικότερες αλλαγές Ν. 4782/21 (με έμφαση στα έργα-μελέτες)

Εκτέλεση έργων και μελετών

- Συμμετοχή ιδιωτών στην επίβλεψη
- Σύστημα επιμετρήσεων
- Κατασκευαστική κοινοπραξία
- Διαδικασία παραλαβής
- Διοικητική επίλυσης διαφορών
- Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών

Έννομη προστασία

- Αρμοδιότητα ΑΕΕΠ από 30.000/60.000 €
- Σύνθεση κλιμακίων ΑΕΠΠ
- Διαδικασίες εξέτασης προδικαστικών προσφυγών
- Δικαστική προσβολή αποφάσεων ΑΕΠΠ
- Προσωρινή προστασία

Χρόνος Ισχύος αλλαγών Ν. 4782/21

ΑΦΕΤΗΡΙΕΣ
ΙΣΧΥΟΣ
ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

- Από την δημοσίευση του νόμου 9/3/2021
- 1/6/2021
- 1/9/2021

Στο άρθρο 140 του ν. 4782/21 καθορίζονται οι μεταβατικές διατάξεις

Οι διατάξεις που αναφέρονται στην εκτέλεση των έργων /μελετών γενικώς καταλαμβάνουν συμβάσεις που **θα δημοπρατηθούν** μετά την ημερομηνία έναρξης των άρθρων. Συμβάσεις **συναφθείσες ή που θα συναφθούν** μέχρι την άνω ημερομηνία, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά τον χρόνο σύναψής τους.

ΙΙΙ. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ - ΕΣΗΔΗΣ/ΚΗΜΔΗΣ

Πεδίο Εφαρμογής

Στο πεδίο εφαρμογής του [Ν 4412/16](#) υπάγονται:

- ☐ οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια των περιπτώσεων 1 και 4 της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και
- ☐ οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του άρθρου 224.

Θεσπίζονται κανόνες:

- ☐ Για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221),
- ☐ Για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ (άρθρα 2 και 222 έως 338),
- ☐ Για τη διακυβέρνηση, οι οποίοι εφαρμόζονται, σύμφωνα με το Βιβλίο ΙΙΙ (άρθρα 339 έως 344), από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς και
- ☐ Για την έννομη προστασία κατά τη σύναψη συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV (άρθρα 345 έως 374).

Ορισμοί

(Άρθρο 2 παρ. 1)

«**Αναθέτουσα Αρχή**»: Κράτος, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και ενώσεις αυτών.

«**Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου**»:*

α) κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος, μη εμπορικού μη βιομηχανικού χαρακτήρα, **και**

β) νομική προσωπικότητα **και**

γ) στενή εξάρτηση με το “κράτος”, είτε χρηματοδότηση κατά το μεγαλύτερο μέρος από Κράτος/ Ο.Τ.Α/ άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, είτε έλεγχος διαχείρισης από τους οργανισμούς αυτούς είτε περισσότερο από το ήμισυ των μελών του διοικητικού διευθυντικού ή εποπτικού συμβουλίου διορίζεται από τους οργανισμούς αυτούς.

«**Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές**» - Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α.

«**Μη Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές**»

***(α),(β),(γ) σωρευτικά , περιπτώσεις (γ) διαζευκτικά**

Ορισμοί

(Άρθρο 2 παρ. 1)

«Δημόσιες συμβάσεις»: νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς* μεταξύ ενός ή περισσοτέρων α.α. και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών.

*** Βλέπε σχετική απόφαση 1/2016 Αν. Ειδ. Δικαστηρίου (ΦΕΚ 1 τεύχος Α.ΕΙ.Δ.)**

«Δημόσιες συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο, ένα από τα κάτωθι:

- α) την **εκτέλεση** ή συγχρόνως τη **μελέτη και την εκτέλεση εργασιών** που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Β'
- β) την **εκτέλεση** ή συγχρόνως τη **μελέτη και την εκτέλεση έργου**,
- γ) την **υλοποίηση**, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η α.α. που ασκεί¹⁴ αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου (ενσωμάτωση οδηγίας).

Ορισμοί

(Άρθρο 2 παρ. 1)

Ως «**έργο**» Νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου θεμελιωδών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί ~~αυτό-καθαυτό~~ για την ~~εκπλήρωση~~ **επιτέλεση** οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας (**ενσωμάτωσης οδήγίας**).

~~Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών..... ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών (**εθνική διάταξη**).~~

Όπως τροποποιήθηκε με του ν.4782/2021 με ισχύ από 1/6/2021

Ορισμοί

(Άρθρο 2 παρ. 1)

Ως «δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται όλες οι συμβάσεις με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συνδέονται **με την εκτέλεση έργου**, κατά την έννοια της περ. 7 (δημόσιες συμβάσεις έργου) **ή τον χωρικό σχεδιασμό**, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, (σύμφωνα με την **νέα περ. 7α**)

Με ισχύ από 1/6/2021

Ορισμοί

(Άρθρο 2 παρ. 1)

Αξιοσημείωτες αλλαγές στην παράγραφο 1

- ❑ Κατάργηση του ορισμού του συνοπτικού διαγωνισμού (από 1/9/2021)
- ❑ Προσθήκη περίπτωσης (30α) ως «**δημόσιες συμβάσεις ήσσονος αξίας**» νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις ή οι συμβάσεις των οποίων η εκτιμώμενη αξία είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ
- ❑ Εισαγωγή των ορισμών
 - 44) ως «**μη κανονικές προσφορές**» νοούνται όσες προσφορές δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των εγγράφων της σύμβασης, όσες παρελήφθησαν εκπρόθεσμα, όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία συμπαιγνίας ή διαφθοράς ή όσες κρίνονται από την αναθέτουσα αρχή ασυνήθιστα χαμηλές,
 - 45) ως «**απαράδεκτες προσφορές**» νοούνται όσες υποβάλλονται από προσφέροντες, οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίσθηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης,
 - 46) ως «**μη κατάλληλη**» νοείται μία προσφορά όταν δεν σχετίζεται με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς ουσιώδη τροποποίηση, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης,
 - 47) ως «**μη κατάλληλη**» νοείται μία αίτηση συμμετοχής όταν στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα συντρέχει υποχρεωτικός ή δυνητικός λόγος αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 ή όταν αυτός δεν πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχει θέσει η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77

Ορισμοί

(Άρθρο 2 παρ. 2)

Στην παράγραφο 2

τροποποιήθηκε

(4) ως «διευθύνουσα υπηρεσία» ή **«Επιβλέπουσα Υπηρεσία»** νοείται η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και τη διοίκηση της κατασκευής του έργου,

προστέθηκαν οι παρακάτω ορισμοί :

(4α) ως «επιβλέπων» νοείται τεχνικός υπάλληλος της διευθύνουσας υπηρεσίας ή πιστοποιημένος ιδιωτικός φορέας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων), ο οποίος απαιτείται να διαθέτει τις εξιδεικευμένες γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και επίβλεψη του έργου,

(4β) ως «επιβλέπων ελεγκτής» ή «μηχανικός» ή «ελεγκτής μηχανικός» νοείται ο εγγεγραμμένος στο **Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών**, στον οποίο δύναται να ανατεθούν ο έλεγχος και η επίβλεψη των εκτελούμενων έργων προεκτιμώμενης αμοιβής από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ έως το αντίστοιχο όριο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4412/2016,

(4γ) «ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης» είναι το ηλεκτρονικό αρχείο που τηρεί η Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στο οποίο εντάσσονται όλες οι τεχνικές εταιρείες που εκτελούν δημόσια έργα,

(4δ) «Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών» είναι το σύνολο εναρμονισμένων αρχών, κανόνων, μεθόδων και εργαλείων για την εξαγωγή του πραγματικού κόστους των έργων,

Με ισχύ από 1/6/2021

Χρήση ΕΣΗΔΗΣ

(Άρθρο 36)

Η χρήση του ΕΣΗΔΗΣ από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς είναι υποχρεωτική για την ανάθεση συμβάσεων εκτιμώμενης αξίας:

- για διαδικασίες που αρχίζουν από **1/9/2021** και μετά, ανώτερης των τριάντα χιλιάδων (30.000) €, χωρίς ΦΠΑ
- Εξαιρούνται οι συμβάσεις του άρθρου 128 - ανάθεσης εξειδικευμένων υπηρεσιών (σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες) για τη μελέτη και εκτέλεση συμβάσεων δημοσίων έργων και συμβάσεων παραχώρησης έργων
- Ισχύει και για διαδικασίες απευθείας ανάθεσης από 30.000-60.000 € για δημόσιες συμβάσεις έργων συμβάσεων υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110

Χρήση ΕΣΗΔΗΣ

(Άρθρο 45)

Η χρήση του ΕΣΗΔΗΣ από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς είναι υποχρεωτική για την συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης

- Από την **01.09.2021**, στο ΕΣΗΔΗΣ τηρείται ο Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων της προκαταρκτικής διαβούλευσης της αγοράς, στην περίπτωση που αυτή διεξάγεται εκτός ΕΣΗΔΗΣ (παρ. 2, άρθρου 8 ΚΥΑ 166278/30.07.2021 (ΦΕΚ 2813Β΄))
- Ο φάκελος δημόσιας σύμβασης τηρείται για περίοδο τουλάχιστον **πέντε (5) ετών** από την ημερομηνία οριστικής παραλαβής της σύμβασης. Σε περίπτωση εκκρεμοδικίας αναφορικά με δημόσια σύμβαση ο σχετικός φάκελος τηρείται μέχρι το πέρας αυτής.
- Τεχνικές οδηγίες για την τήρηση του φακέλου δημόσιας σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ, θα εκδοθούν από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία

ΚΗΜΔΗΣ

(Άρθρο 38)

Από 9/3/2021, αυξάνεται το χρηματικό όριο των συμβάσεων, τα στοιχεία των οποίων καταχωρούνται υποχρεωτικά στο ΚΗΜΔΗΣ, στο ποσό των 2.500,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ.

Επομένως, τα στοιχεία των συμβάσεων εκτιμώμενης αξίας ίσης ή κατώτερης του ποσού των 2.500,00 χωρίς ΦΠΑ, δεν καταχωρούνται στο ΚΗΜΔΗΣ

Στοιχεία και έγγραφα που αναρτώνται στο ΚΗΜΔΗΣ δεν αναρτώνται και στο «Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ»

ΚΗΜΔΗΣ – Αναρτήσεις

(Άρθρο 38)

Πρωτογενή και εγκεκριμένα αιτήματα (ΑΑΥ, δέσμευση πίστωσης)

Πρόσκληση / προκήρυξη / διακήρυξη

Απόφαση ανάθεσης / κατακύρωσης

Εντολή αγοράς (παρ. 12 άρθ.118 Α - απευθείας ανάθεση μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής αγοράς (e-marketplace),

Συμφωνητικό

Χ.Ε.Π. (ή άλλου αντίστοιχου παραστατικού για φορείς που δεν εμπίπτουν στον ν. 4270/2014

IV. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ – ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Δημόσιες συμβάσεις μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα (άρθρο 12)

Δημόσιες συμβάσεις μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα (άρθρο 12-προϋποθέσεις μη εφαρμογής του Βιβλίου Ι)

Παρ. 1 Δημόσια σύμβαση που ανατίθεται από μια α.α. σε ένα ν.π. ιδιωτικού ή δημοσίου, εάν συντρέχουν οι εξής **σωρευτικές** προϋποθέσεις:

Η α.α. ασκεί επί του ν.π. έλεγχο ανάλογο εκείνου που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών

Περισσότερο από το 80% των δραστηριοτήτων του ελεγχόμενου ν.π. διεξάγεται κατά την εκτέλεση καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί από την ελέγχουσα α.α. ή άλλα νομικά πρόσωπα που ελέγχει η εν λόγω α.α.

δεν υπάρχει άμεση συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων στο ελεγχόμενο ν.π., ή αν υφίστανται δεν ασκούν αποφασιστική επιρροή

Παρ.4 Δημόσια σύμβαση, η οποία συνάπτεται αποκλειστικά μεταξύ δύο ή περισσότερων α.α. εφόσον πληρούνται **σωρευτικά** οι κατωτέρω προϋποθέσεις:

η σύμβαση εγκαθιδρύει ή υλοποιεί συνεργασία μεταξύ των συμμετεχουσών αναθετουσών αρχών η οποία αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες υπηρεσίες που οφείλουν να εκτελούν οι εν λόγω αρχές παρέχονται για την επίτευξη των **κοινών τους στόχων**,

η υλοποίηση της συνεργασίας αυτής εξυπηρετεί **αποκλειστικά σκοπούς δημοσίου συμφέροντος**

οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές εκτελούν στην ελεύθερη αγορά **λιγότερο από το 20% των δραστηριοτήτων που αφορά η συνεργασία**

Δημόσιες συμβάσεις μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα

(άρθρο 12-εφαρμογή σε συμβάσεις του εσωτερικού δικαίου)

Παρ. 6 Πάσης φύσεως συμβάσεις ή συμφωνίες (π.χ. προγραμματικές, συνεργασίας), οι οποίες ενδέχεται να συνάπτονται δυνάμει ειδικών διατάξεων και ιδίως:

του άρθρου 12 του π.δ. 30/1996 (Α` 21)

των άρθρων 223 και 225 του ν. 3463/2006 (Α` 114)

των άρθρων 22 και 32 του ν. 3614/2007 (Α` 267)

των άρθρων 99 και 100 του ν. 3852/2010 (Α` 87)

~~του άρθρου 12 του ν. 4019/2011 (Α` 216)~~ του άρθρου 6 του ν. 4430/2016 (Α` 205)

του άρθρου 44 του ν.4412/2016 (Α` 147)

μπορεί να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου, υπό τους όρους των άρθρων 3 έως 17 και ιδίως του παρόντος άρθρου

Δημόσιες συμβάσεις μεταξύ φορέων του δημοσίου τομέα (άρθρο 12-Σχολιασμός)

- ❑ Προγραμματικές συμβάσεις εμπίπτουν στο άρθρο 12 στο βαθμό που παράγουν **επάχθεια η οποία έχει χαρακτήρα δαπάνης** που μεταβιβάζεται από την μία αναθέτουσα αρχή στην άλλη.
- ❑ Σε περίπτωση που **δεν υφίσταται μεταβιβαζόμενη δαπάνη** τότε η σύμβαση εμπίπτει στην διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν.4412/2016 «*Συμφωνίες, αποφάσεις ή άλλες νομικές πράξεις που οργανώνουν τη μεταβίβαση εξουσιών και αρμοδιοτήτων για την εκτέλεση σκοπών δημοσίου συμφέροντος μεταξύ αναθετουσών αρχών ή ενώσεων αναθετουσών αρχών και δεν προβλέπουν αμοιβή για την εκτέλεση των συμβάσεων, θεωρούνται ζήτημα εσωτερικής οργάνωσης του Κράτους και, κατά συνέπεια, ουδόλως θίγονται από το παρόν Βιβλίο*».
- ❑ Σε περίπτωση που **υφίσταται μεταβιβαζόμενη δαπάνη** τότε αυτή πρέπει να αφορά αποκλειστικά και μόνο από “*εκείνες που αντιστοιχούν στην απόδοση των πραγματικών δαπανών των έργων/υπηρεσιών/προμήθειών: η έναντι αμοιβής παροχή υπηρεσιών αποτελεί χαρακτηριστικό των δημοσίων συμβάσεων που υπόκεινται στους κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις*” ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις στις σχέσεις μεταξύ αναθετουσών αρχών («συνεργασία μεταξύ δημοσίων φορέων» (παρ. 3.3.2.)
- ❑ Επίσης σχετική είναι και η **σκέψη 43 στην υπόθεση επιτροπή κατά Γερμανίας C-480/06 (Hamburg)**: «*Τέλος, η παροχή υπηρεσιών διαθέσεως των αποβλήτων δημιουργεί υποχρέωση καταβολής τιμήματος μόνον προς τον έχοντα την εκμετάλλευση της εγκαταστάσεως. Αντιθέτως, από τους όρους της επίδικης συμβάσεως προκύπτει ότι η συνεργασία που η εν λόγω σύμβαση καθιερώνει μεταξύ της υπηρεσίας καθαριότητας της πόλεως του Αμβούργου και των οικείων τεσσάρων Landkreise δεν οδηγεί σε άλλες μεταφορές χρηματικών ποσών μεταξύ τους, πλην εκείνων που αντιστοιχούν στην εξόφληση του τμήματος του ποσού το οποίο οφείλεται από τις εν λόγω Landkreise, αλλά καταβάλλεται στον έχοντα την εκμετάλλευση της εγκαταστάσεως από τις υπηρεσίες καθαριότητας*»

Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών (άρθρο 44-Σχολιασμός)

Καταργήθηκαν:

Η εξουσιοδότηση για την έκδοση των ΚΥΑ με τις οποίες θα καθορίζεται η ελάχιστη στελέχωση και όλα όσα αφορούσαν την τεχνική επάρκεια

Το περιεχόμενο της προγραμματικής σύμβασης

Οι ειδικές διατάξεις που αφορούσαν τους ΟΤΑ Α' και Β βαθμού και προέβλεπαν σύναψη προγραμματικών συμβάσεων με την ΕΕΤΑΑ Α.Ε., τους Αναπτυξιακούς Συνδέσμους Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα Δίκτυα Δήμων, τον Οργανισμό Ανάπτυξης Κρήτης ΑΕ και την ΜΟΔ Α.Ε

Οι βεβαιώσεις των προϊσταμένων των Τεχνικών Υπηρεσιών ή του Δημάρχου κατά περίπτωση

Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών (άρθρο 44)

Οι αναθέτουσες αρχές που **κρίνουν** ότι **δεν διαθέτουν** τεχνική επάρκεια ή η τεχνική τους επάρκεια είναι **ελλιπής, μπορούν ιδίως** (παρ. 1):

Να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις, κατά την έννοια της **παρ. 6 του άρθρου 12**, για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης

να συνάπτουν συμβάσεις παροχής τεχνικών υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 52

να υποστηρίζονται από την ΕΚΑΑ της παρ. 1α του άρθρου 41 στο πλαίσιο της άσκησης από αυτήν επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών

Η αναθέτουσα αρχή ευθύνεται έναντι του κυρίου του έργου για την καλή εκτέλεση των καθηκόντων της και έναντι των τρίτων ευθύνεται εις ολόκληρόν με τον κύριο του έργου. Αν στην προγραμματική σύμβαση δεν ορίζεται διαφορετικά, εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως τον κύριο του έργου έναντι των τρίτων κατά την ενάσκηση των καθηκόντων της έως τη λήξη της σύμβασης. **Τα αποφαινόμενα όργανα καθορίζονται με την προγραμματική σύμβαση** (παρ. 3)

Ισχύς από 9/3/2021

V. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ & ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Διαδικασίες Ανάθεσης

Ανοικτή Διαδικασία (Άρθρο 27)

Κλειστή διαδικασία (Άρθρο 28)

Ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση (Άρθρο 29)

Ανταγωνιστικός διάλογος (Άρθρο 30)

Σύμπραξη καινοτομίας (Άρθρο 31)

Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (Άρθρα 32 & 32α)

Διαδικασίες Ανάθεσης (κάτω των ορίων)

Πέραν των παραπάνω για δημόσιες συμβάσεις **κάτω των ορίων** οι Α.Α. αρχές μπορούν να προσφεύγουν στις διαδικασίες:

Του άρθ. 117 (συνοπτικός διαγωνισμός – έως 1/9/2021)

Του άρθ. 117^Α (ήσσονος αξίας)

Του άρθ. 118 (απευθείας ανάθεση)

Του άρθ. 118^Α (e-marketplace για ΚΑΑ)

Τεχνικές - Εργαλεία Ανάθεσης

Πέραν των διαδικασιών ανάθεσης οι α.α. μπορούν να κάνουν χρήση και των παρακάτω τεχνικών:

Δυναμικών συστημάτων αγορών (Άρθρο 33)

Συμφωνιών-Πλαίσιο (Άρθρο 39)

Και των παρακάτω εργαλείων:

Ηλεκτρονικών πλειστηριασμών (Άρθρο 34)

Ηλεκτρονικών Καταλόγων (Άρθρο 35)

Προκαταρτικές διαβουλεύσεις της αγοράς (Άρθρο 46)

Προβλέπεται εξουσιοδότηση του αρμοδίου υπουργού για έκδοση Υ.Α. για υποχρεωτική διεξαγωγή τους για δημόσιες συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας **μεγαλύτερης**:

(α) του 1.000.000 € για προμήθειες και γενικές υπηρεσίες

(β) των 15.000.000 € για ορισμένες κατηγορίες έργων

(γ) του 1.000.000 € για ορισμένες κατηγορίες μελετών

Προκαταρτικές διαβουλεύσεις της αγοράς (Άρθρο 47- Κανόνες)

- Πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης οι α.α. **μπορούν** να διεξάγουν διαβουλεύσεις με την αγορά.
- Διαβουλεύσεις βάσει ειδικής πρόσκλησης για ανοικτή, μη δεσμευτική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων (τουλάχιστον ανάρτηση στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ και ιστοσελίδα α.α.)
- Η πρόσκληση αναφέρει τουλάχιστον τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, το αντικείμενο της σύμβασης και την τεχνική περιγραφή του, καθώς και τον τρόπο και την προθεσμία υποβολής παρατηρήσεων.
- Τήρηση αρχείου επικοινωνίας στον φάκελο της δημόσιας σύμβασης
- Διάρκεια διαβούλευσης τουλάχιστον 15 ημέρες από την ανάρτηση της πρόσκλησης
- Η διαδικασία διεξάγεται μέσω ΕΣΗΔΗΣ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα (άρθρα 22,36 και 37)
- Καταχώρηση στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ των παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν

Ισχύς από 9/3/2021

Δημόσιες Συμβάσεις Έργων με αξιολόγηση μελέτης (Άρθρο 50 – προϋποθέσεις)

Σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων, που έχει ως αντικείμενο **συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση (κατασκευή) έργου.**

Βασική Αλλαγή με τον ν.4412/2016

Η μελέτη εκπονείται από τους ο.φ., δεν βαθμολογείται αλλά εξετάζεται μόνο η πληρότητα και συμφωνία της με τα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως με τον Κανονισμό Μελετών του Έργου (πίνακας συμμόρφωσης)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Σύμφωνη γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής ή του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών αν στην αναθέτουσα αρχή δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο

- ☐ Α. Εγκεκριμένα: προμελέτη, Π.Ο., τεκμηρίωση προϋπολογισμού α.α., «Κανονισμός Μελετών Έργου»
- ☐ Β. Ύπαρξη των στοιχείων Α.1 έως Α.3 και Α.7 έως Α.13 του υποφακ της υποπερ. Α' της παρ. 7 του άρθρου 45

Ουδεμία ευθύνη του δημοσίου προς αποζημίωση θεμελιώνεται σε περίπτωση τήρησης των προϋποθέσεων και της διαδικασίας.

Προστέθηκαν:

- ☐ Έργα με εκτιμώμενη αξία σύμβασης >30.000.000€ εφαρμογή άρθρου 13 ν. 4608/2019 (Α' 66) –Στρατηγικές Επενδύσεις.
- ☐ Εκπόνηση των μελετών από μελετητές δημοσίων έργων.
- ☐ Εξουσιοδοτική διάταξη ΥΠΟΜΕ για εξαίρεση κατηγοριών έργων

Καταργήθηκε η υποχρέωση διαβούλευσης των εγγράφων της σύμβασης

Ισχύς από 1/6/2021

Δημόσιες Συμβάσεις Έργων με αξιολόγηση μελέτης (Άρθρο 50 – εφαρμογή)

Εφαρμόζεται αναλόγως επίσης στις περιπτώσεις:

(Α) Αξιοποίησης και οικοδόμησης ακινήτων με αντιπαροχή, εφόσον η α.α. έχει αποφασίσει την αξιοποίηση με σύναψη σύμβασης συγχρόνως για τη μελέτη και κατασκευή του ακινήτου.

Προστέθηκαν απαιτήσεις:

α) Μελέτη τεκμηρίωσης της σκοπιμότητας του έργου και της επιλογής διαδικασίας ανάθεσης.

(β) Τεχνική περιγραφή,

(γ) Ελάχιστες προδιαγραφές ποιότητας κατασκευής και

(δ) Ελάχιστο προϋπολογισμό και το ελάχιστο ποσοστό αντιπαροχής.

(Β) Κατασκευή και πιθανόν τη λειτουργία και συντήρηση του έργου, με την παραχώρηση άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή ακινήτων, χωρίς τη μεταβίβαση στον ανάδοχο του λειτουργικού κινδύνου.

Πιθανά ανταλλάγματα:

☐ εκμετάλλευση της λειτουργίας του έργου με εγγυημένα έσοδα,

☐ ενοίκιο

☐ αντιπαροχή γεωργικών ή μεταλλευτικών ή βιομηχανικών προϊόντων ή υπηρεσιών

Ισχύς από 1/6/2021

Περιεχόμενο εγγράφων της σύμβασης Εξουσιοδοτική διάταξη (Άρθρο 53)

Προστέθηκαν σαν απαραίτητα στοιχεία

1. Η Ηλεκτρονική Τιμολόγηση

- Ο αριθμός φορολογικού μητρώου της αναθέτουσας αρχής
- Ο κωδικός της αναθέτουσας αρχής, που αφορά στην ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

2. Ως προς την πηγή Χρηματοδότησης

- **Τακτικός προϋπολογισμός:** Ο αριθμός και τη χρονολογία της απόφασης ανάληψης υποχρέωσης, εφόσον η προκαλούμενη δαπάνη πρόκειται να βαρύνει το τρέχον οικονομικό έτος, τον αριθμό καταχώρισής της στα λογιστικά βιβλία του οικείου φορέα, καθώς και τον αριθμό της απόφασης έγκρισης της πολυετούς ανάληψης σε περίπτωση που η δαπάνη εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη,
- **ΠΔΕ:** η Συλλογική Απόφαση Ένταξης και ο ενάριθμος.

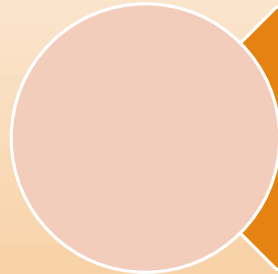
Ισχύς από 1/6/2021

Υπεργολαβία (Άρθρο 58)

Προστέθηκε στο άρθρο ειδικά για τις συμβάσεις έργων ότι η αναθέτουσα αρχή ελέγχει υπερβολάβο:

Ως προς την **επαγγελματική καταλληλότητα** του υπερβολάβου, να εκτελέσει το προς ανάθεση τμήμα, κατά την έννοια της περ. α' της παρ. 1 και παρ. 2 του άρθρου 75, περί κριτηρίων επιλογής,

Αν στο πρόσωπο του συντρέχουν **λόγοι αποκλεισμού** των παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 και του άρθρου 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις

Η α.α. αρχή απαιτεί από τον προσφέροντα να αντικαταστήσει τον υπερβολάβο που δεν πληροί τα παραπάνω

Ισχύς από 1/6/2021

VI. ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ -ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ –ΕΕΕΣ - ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Έναρξη Διαδικασίας Σύναψης Σύμβασης (Άρθρα 61 & 120)

	Συμβάσεις άνω των ορίων	Συμβάσεις κάτω των ορίων
Ανοικτή, Κλειστή Διαδικασία, Ανταγωνιστική Διαδικασία με διαπραγμάτευση, Ανταγωνιστικός Διάλογος, Σύμπραξη καινοτομίας	Ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης/ προκαταρκτικής προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ
Διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης	Ημερομηνία αποστολής στους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση Η πρόσκληση δεν αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ	Ημερομηνία αποστολής στους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση Η πρόσκληση δεν αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ
Συνοπτικός Διαγωνισμός (20.000,00 – 60.000,00 €) μέχρι 30/9/2021		Ημερομηνία δημοσίευσης της απλοποιημένης προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ
Απευθείας ανάθεση (μέχρι 30.000/60.000 €) από 1/6/2021		Ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προσφοράς (ανάρτηση ΚΗΜΔΗΣ 5 ημέρες * πριν την απόφαση 1 προσφοράς για συμβάσεις ≤30.000 €, 3 προσφορών για συμβάσεις έργων ≤60.000 €)
Συμβάσεις ήσσονος αξίας (μέχρι 2.500 €) από 9/3/2021		Δεν υφίσταται

*Για αγαθά-υπηρεσίες ημερολογιακές, για έργα εργάσιμες

Δημοσιότητα (Άρθρο 62-66)

- ❑ **Προκαταρκτική προκήρυξη (άρθρο 62):** γνωστοποίηση προθέσεων των α.α. για τις σχεδιαζόμενες διαδικασίες σύναψης σύμβασης **(μόνο για άνω των ορίων)**
- ❑ **Προκήρυξη σύμβασης (άρθρο 63):** μέσο προκήρυξης διαγωνισμού για όλες τις διαδικασίες (πλην της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης και όταν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης η προκαταρκτική προκήρυξη στην παραπάνω περίπτωση)
- ❑ **Γνωστοποιήσεις συναφθεισών συμβάσεων (άρθρο 64):** γνωστοποίηση αποτελεσμάτων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης ή της συμφωνίας –πλαίσιο / το αργότερο 30 ημέρες μετά τη σύναψη της σύμβασης ή της συμφωνίας – πλαίσιο **(μόνο για άνω των ορίων)**

Σε εθνικό επίπεδο

- ❑ **Προκηρύξεις / Διακηρύξεις / Προσκλήσεις** και αποφάσεις ανάθεσης Δημοσίων συμβάσεων, προϋπολογισθείσας δαπάνης ίσης ή μεγαλύτερης των **2.500€** χωρίς ΦΠΑ, ανεξαρτήτως διαδικασίας ανάθεσης αυτών, στο ΚΗΜΔΗΣ -Υποχρέωση ΑΑ για απόδειξη ημερομηνίας ανάρτησης.
- ❑ Προκήρυξη (περίληψη διακήρυξης) στο **περιφερειακό και τοπικό τύπο (έως την 31-12-2023)**
- ❑ Στην ιστοσελίδα της α.α. (καλή πρακτική **προφίλ αγοραστή**)

Ισχύς από 1/6/2021

Ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων (Άρθρο 70)

Προστέθηκε παράγραφος:

- Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, σε έργα με εκτιμώμενη αξία σύμβασης μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, να αναρτά στην ιστοσελίδα της δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη διενέργεια του διαγωνισμού, τη μελέτη κατασκευής του έργου, δύναται δε εντός της άνω προθεσμίας να αναρτά και τα τεύχη δημοπράτησης του διαγωνισμού, με ταυτόχρονη αποστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης στο ΚΗΜΔΗΣ.

Ισχύς από 9/3/2021

Εγγυήσεις

(Άρθρο 72)

Είδη εγγυήσεων

- Εγγύηση συμμετοχής
- Εγγύηση καλής εκτέλεσης
- Εγγύηση καλής εκτέλεσης συμφωνίας – πλαίσιο
- Εγγύηση προκαταβολής
- Εγγύηση καλής λειτουργίας

Εγγυήσεις

(Άρθρο 72-νέες ρυθμίσεις με ν.4782/21)

Στις διαδικασίες που διενεργούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ υποχρεωτική **προσκόμιση των πρωτότυπων εγγυήσεων συμμετοχής** (πλην εκείνων που εκδίδονται ηλεκτρονικά), **το αργότερο πριν από την ημερομηνία αποσφράγισης των προσφορών** άλλως οι προσφορές δεν αποσφραγίζονται και απορρίπτονται ως **απαράδεκτες**.

Η α.α. **δύναται μην απαιτεί εγγυήσεις συμμετοχής** όταν αφορά (α) διαδικασία σύναψης συμφωνίας πλαίσιο, (β) διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μέσω δυναμικού συστήματος αγοράς, (γ) απευθείας ανάθεση, (δ) επιλογή από κατάλογο, ε) επιλογή από ηλεκτρονικό κατάλογο (e-catalogue/ emarketplace).

Ως **βάση υπολογισμού των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης** θεωρείται πλέον ο **αρχικός προϋπολογισμός αντί της συμβατικής αξίας**.

Εγγυητική επιστολή προκαταβολής και εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης καθίστανται απολύτως διακριτές μεταξύ τους

Η **εγγύηση καλής λειτουργίας** δεν μπορεί να υπερβαίνει το **5%** της εκτιμωμένης αξίας της σύμβασης

Εγγυήσεις

(Άρθρο 72-νέες ρυθμίσεις με ν.4782/21)

Στις δημόσιες **συμβάσεις έργων** η «**εγγύηση καλής εκτέλεσης**», όπως διαμορφώθηκε κατόπιν τροποποιήσεων της σύμβασης **μειώνεται** μετά την **έγκριση της τελικής επιμέτρησης** από τη διευθύνουσα υπηρεσία, κατά ποσοστό **70% της συνολικής αξίας**

Για δημόσιες συμβάσεις έργων, όταν η **παροχή πρόσθετου χρόνου εγγύησης συνιστά κριτήριο ανάθεσης** οι α.α μπορούν να ζητούν εγγύηση προσθέτου χρόνου εγγύησης $E_{γγ} = \epsilon * 1,50\% * \text{αξία σύμβασης}$ « ϵ » = μήνες πέραν των ελαχίστων οριζόμενων στη διακήρυξη.

Με απόφαση του Υπουργού ΥπΜετ μπορεί για τις **συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών** να καθορίζεται **όριο ποσοστού έκπτωσης**, πάνω από το οποίο ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει, επιπλέον της εγγύησης καλής εκτέλεσης των προηγούμενων παραγράφων, **πρόσθετη εγγύηση**, κλιμακωτά αυξανόμενη βάσει του ποσοστού έκπτωσης.

Για τις **δημόσιες συμβάσεις εκτέλεσης έργων και μελετών** οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, προκαταβολής και καλής λειτουργίας καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία εκδίδεται μετά από προηγούμενη εισήγηση της διευθύνουσας υπηρεσίας.

VII. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ-ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ-ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Α. Υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού

1. Καταδίκη του οικονομικού φορέα με αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για:

- ☐ συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση
- ☐ **ενεργητική** δωροδοκία
- ☐ απάτη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.
- ☐ τρομοκρατικά εγκλήματα
- ☐ νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας
- ☐ εκμετάλλευση παιδικής εργασίας και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων

2. Επιπλέον λόγοι

- ☐ Μη καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, που έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με ισχύ τελεσίδικη και δεσμευτική
- ☐ Μη καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, που διαπιστώνει/μπορεί να αποδείξει η α.α. με κατάλληλα μέσα
Καταργήθηκαν οι λόγοι σχετικά με τις παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας

Αφορά

- α) στις Ε.Π.Ε. (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές,
- β) στις Α.Ε. τον διευθύνοντα σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, **καθώς και πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας,**
- γ) στους συνεταιρισμούς, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ή
- δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Ισχύς από 1/6/2021

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού

Διακριτική ευχέρεια της α.α. να συμπεριλάβει στα έγγραφα της σύμβασης, έναν, κάποιους, όλους ή κανέναν από τους παρακάτω λόγους αποκλεισμού -> συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία, ειδικές περιστάσεις)- πάντοτε λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας:

- ☐ Αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων του άρθρου 18 παρ. 2 (περιβαλλοντικών κοινωνικών υποχρεώσεων, κ.α.)
- ☐ Πτώχευση και συναφή
- ☐ Στρέβλωση ανταγωνισμού
- ☐ Σύγκρουση συμφερόντων που δεν θεραπεύεται με λιγότερο παρεμβατικά μέσα
- ☐ Σοβαρή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση προηγούμενων συμβάσεων, με αποτέλεσμα πρόωρη καταγγελία, αποζημιώσεις και άλλες παρόμοιες κυρώσεις
- ☐ Ένοχος για σοβαρές ψευδείς δηλώσεις (για εξακρίβωση απουσίας λόγων αποκλεισμού, πλήρωση κριτηρίων επιλογής, μη δυνατότητα προσκόμισης δηλωθέντων δικαιολογητικών)
- ☐ Αθέμιτη εμπλοκή οικονομικού φορέα στη διαδικασία (επηρεασμός λήψης αποφάσεων, απόκτηση εμπιστευτικών πληροφοριών, κλπ)
- ☐ Σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του και τον καθιστά ακατάλληλο .

Σε περίπτωση που τίθενται στα έγγραφα της σύμβασης είναι υποχρεωτικός ο έλεγχος τους

Κριτήρια Επιλογής (Άρθρο 75)

Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

καταλληλότητα για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητα

οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Τα κριτήρια επιλογής είναι:

Προαιρετικά στο σύνολό τους

Συνδέονται με την **καταλληλότητα** για την εκτέλεση της σύμβασης

Βάσει της αρχής αναλογικότητας → απαιτήσεις ανάλογα με το μέγεθος και τη φύση της σύμβασης

Περιορισμός των απαιτήσεων συμμετοχής **στις ελάχιστες απαραίτητες**

Δικαιολογητικά – Αποδεικτικά μέσα (άρθρα 73,74,80,82)

Καταργείται με το Ν.4782/2021 το **Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ)** και στις συμβάσεις κάτω των ορίων εφαρμογής των Οδηγιών και πλέον προβλέπεται η **χρήση του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ)** για όλες τις συμβάσεις (εκτός των απευθείας αναθέσεων για τις οποίες δεν απαιτείται προκαταρκτική απόδειξη των προϋποθέσεων συμμετοχής).

Επίσης θεσπίστηκε **«Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας»** (υπ' αριθμ. πρωτ. 13535/19.03.2021 έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης - ΑΔΑ: Ω1Α2Ω-41Τ), με το οποίο επετεύχθη η **ομογενοποίηση και προτυποποίηση του συνόλου των πιστοποιητικών που εκδίδονται και αφορούν στη δικαστική φερεγγυότητα ενός νομικού ή ενός φυσικού Προσώπου (πιστοποιητικά από δικ. Αρχές)**

Κριτήρια ανάθεσης (άρθρο 86)

Κριτήριο ανάθεσης είναι η **πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά**

Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά **κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής** προσδιορίζεται βάσει:

→ μόνο της τιμής ή του κόστους

→ της βέλτιστης σχέσης ποιότητας- τιμής

Κριτήρια ανάθεσης (άρθρο 86 – μελέτες/ τεχνικές υπηρεσίες)

Ανάθεση μελέτης βάσει μόνο την τιμή ή το κόστος ως μοναδικό κριτήριο ανάθεσης , κατόπιν γνώμης τεχνικού συμβουλίου όταν:

Δεν απαιτούνται τεχνικά στοιχεία άλλα, πέραν των ήδη περιεχομένων στο φάκελο δημόσιας σύμβασης, όπως κατά κύριο λόγο στις περιπτώσεις τοπογραφικών μελετών ή γεωτεχνικών ερευνών ή κυκλοφοριακών μελετών ή οικονομικών μελετών

Περιέχονται στον φάκελο δημόσιας σύμβασης επαρκή τεχνικά στοιχεία από εγκεκριμένες μελέτες προηγούμενων σταδίων και είναι σε ισχύ εκδοθείσα Α.Ε.Π.Ο

Καταργήθηκε η περίπτωση για μελέτη μικρού ή απλού έργου ή έργου χωρίς αβεβαιότητες

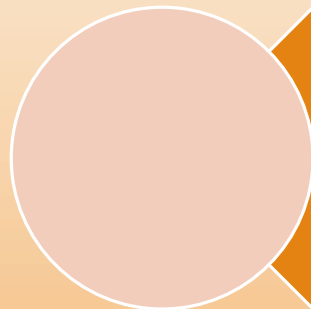
Ισχύς από 1/6/2021

Κριτήρια ανάθεσης

(άρθρο 86 – μελέτες /τεχνικές υπηρεσίες)

Καθορίστηκε ότι το κριτήριο της τιμής έχει βαρύτητα τριάντα τοις εκατό (30%) και τα λοιπά κριτήρια ανάθεσης έχουν συνολική βαρύτητα εβδομήντα τοις εκατό (70 %). Για επιλογή μικρότερης βαρύτητας τιμής → αιτιολογημένη απόφαση α.α. μετά από γνώμη τεχνικού συμβουλίου

Αλλάξε ο τρόπος υπολογισμού της βαθμολογίας της οικονομικής προσφοράς:
$$ΒΟΠ_i = 100 \chi (1 - ΟΠ_i / ΠΑ) \rightarrow ΒΟΠ_i = (120 * \epsilon) / (20 + \epsilon)$$
 (ΠΑ = προ εκτιμώμενη αμοιβή, ϵ = προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης)

Ισχύς από 1/6/2021

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 88)

Αύξηση της αποκλειστικής προθεσμίας των οικονομικών φορέων να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους από 10 → 20 ημέρες μετά την πρόσκληση της α.α.

Προστέθηκε ότι σε περίπτωση μη υποβολής εξηγήσεων εντός της άνω προθεσμίας, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της α.α. η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.

Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, τεκμαίρονται προσφορές που υποβάλλονται σε διαγωνισμό και εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη του 10% από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο

Προστέθηκε εξουσιοδότηση Υ.Α. που **μπορεί** να ορίζονται η μέθοδος και τα κριτήρια, δυνάμει των οποίων μία προσφορά κρίνεται ως ασυνήθιστα χαμηλή

Ισχύς από 1/6/2021

Χρόνος ισχύος προσφορών (άρθρο 97)

Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν κατ' ελάχιστο **10 μήνες** (από 6) και σε περίπτωση που υποβάλλονται τεχνικές πρόσφορες κατ' ελάχιστο **για 12 μήνες** (από 10)

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη από τα έγγραφα της σύμβασης αρχική διάρκεια ισχύος της προσφοράς

Αν λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν την προσφορά τους

Ισχύς από 1/6/2021

VIII. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΈΡΓΩΝ, ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ- ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ

Αντιστροφή σταδίων αξιολόγησης στην ανοικτή διαδικασία (άρθρο 101)

Επιτρέπεται πλέον στις διαδικασίες σύναψης όλων των δημοσίων συμβάσεων εκτός από:

Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής

Στις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 50, περί δημοσίων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης

Ισχύς από 1/6/2021

Συμπλήρωση -αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 102)

«Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, **τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν** από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, **συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ**, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.»

Παρατηρήσεις

- ☐ Κατάργηση της προηγούμενης διατύπωσης του άρθρου η οποία περιείχε μη εξαντλητικά περιπτωσιολογία περιστάσεων στις οποίες έβρισκε εφαρμογή.
- ☐ Παρούσα διατύπωση του άρθρου **είναι επί της ουσίας αυτή της οδηγίας** με προσθήκη πληροφορίες του ΕΕΕΣ.
- ☐ Αύξηση της **μικρότερης** προθεσμίας από **7 σε 10 μέρες** και θέσπιση **μεγαλύτερης** προθεσμίας **20 ημερών** για την αποσαφήνιση κατόπιν της σχετικής πρόσκλησης

Ισχύς από 9/3/2021

Συμπλήρωση -αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 102-Σχολιασμός)

Με βάση την έκθεση συνεπειών ρύθμισης:

«...Η τροποποίηση του άρθρου κρίνεται αναγκαία χάριν της **ανάπτυξης του ευρύτερου δυνατού υγιούς ανταγωνισμού, της κάμψης της τυπολατρείας και του φορμαλισμού** και της **διευκόλυνσης της πρόσβασης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις**, προς όφελος της επιτυχούς έκβασης των διαγωνιστικών διαδικασιών και της καλύτερης εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος..... Η αναθέτουσα αρχή **δύναται να ζητήσει** (πρβ. η διατύπωση του νόμου είναι «**ζητούν**»)..... αρκεί **να μην τροποποιείται** η προσφορά του οικονομικού φορέα με τέτοιο τρόπο ώστε να του δίνεται **αθέμιτο πλεονέκτημα** έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και η αίτηση αυτή, της αναθέτουσας αρχής, να αφορά στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι **αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας** σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ'αναλογία και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση **ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.**»

Σύμφωνα με την ΕΑΑΔΗΣΥ (Έγγραφο Α.Π 2339/16.04.2021) για συμβάσεις που **εκκινούν μετά την 9/3/2021** οι α.α. προσαρμόζουν τους όρους στις ρυθμίσεις και σε **συμβάσεις που οι όροι έχουν συνταχθεί με την προηγούμενη διατύπωση**, είτε τροποποιούν τους όρους της διακήρυξης τηρώντας τις αναγκαία δημοσιότητα είτε εκδίδουν σχετική απόφαση-ανακοίνωση του αποφαινόμενου οργάνου (Οικ. Επιτροπή) η οποία θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των εγγράφων της σύμβασης

Κατακύρωση σύναψη σύμβασης (άρθρο 105-αλλαγές)

Η α.α. κοινοποιεί την απόφαση κατακύρωσης, σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, εκτός από τους οριστικώς αποκλεισθέντες **συμπεριλαμβανομένου και του προσωρινού αναδόχου**

Η προθεσμία της πρόσκλησης για υπογραφή συμφωνητικού **15 ημέρες** αντί για «*προθεσμία που δε μπορεί να υπερβαίνει 20 ημέρες*»

Η σύμβαση θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της πρόσκλησης πλέον για υπογραφή συμφωνητικού και όχι με την κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται. Η α.α. μπορεί, στην περίπτωση αυτήν, να αναζητήσει αποζημίωση, πέρα από την καταπίπτουσα εγγυητική επιστολή, ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚν

Εάν η α.α. δεν απευθύνει την πρόσκληση της για υπογραφή συμφωνητικού εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, ο ανάδοχος δικαιούται να απέχει από την υπογραφή του συμφωνητικού, χωρίς να εκπέσει η εγγύηση συμμετοχής του, καθώς και να αναζητήσει αποζημίωση ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.

Ισχύς από 1/6/2021

Δημόσιες συμβάσεις ήσσονος αξίας (άρθρο 117Α)

Είναι οι δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη από το ποσό των 2.500,00 €

Η Α.Α. **δύναται** να μην ακολουθεί τις διαδικασίες περί ανάθεσης συμβάσεων του ν.4412/16,

Δεν απαιτούνται τα δικαιολογητικά του άρθρου 80 του ν.4412/16

Οι πληρωμές εκτελούνται ως εξόφληση έναντι νόμιμου φορολογικού παραστατικού, χωρίς να απαιτούνται έκδοση πράξης ανάθεσης ή οι διαδικασίες εκτέλεσης του νόμου (π.χ. πρωτόκολλο παραλαβής), από την αναθέτουσα αρχή.

Για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας τους εφαρμόζονται οι κανόνες και μέθοδοι υπολογισμού του άρθ. 6 του ν. 4412/2016 (αποφυγή κατάτμησης συμβάσεων)

Δεν απαιτείται η υπογραφή σύμβασης

Ισχύς από 9/3/2021

Απευθείας Ανάθεση (άρθρο 118)

Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται, όταν η εκτιμώμενη αξία της της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό όριο των 60.000 € για έργα και 30.000 € για μελέτες και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών

Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από τις αρμόδιες για την ανάθεση της σύμβασης υπηρεσίες της α. α., χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου

Η απόφαση ανάθεσης δημοσιεύεται στο ΚΗΜΔΗΣ και κοινοποιείται στον οικονομικό φορέα. Παράλειψη ανάρτησης καθιστά την σύμβαση αυτοδικαίως άκυρη

Για την ανάδειξη αναδόχου δεν απαιτείται κλήρωση → κατάργηση ΚΗΣΚ

Διατηρείται ότι ο ανάδοχος δεν δύναται να σύναψη σύμβαση απευθείας ανάθεσης με την αυτή α.α. για χρονικό διάστημα 12 μηνών και αυτό επεκτείνεται σε ελεγχόμενο από αυτόν φυσικό ή νομικό πρόσωπο

Διατηρείται η ρύθμιση ότι από κάθε μπορούν να ανατεθούν μία ή περισσότερες συμβάσεις, συνολικού προϋπολογισμού μέχρι ποσοστού 10% των πιστώσεων της α.α. κατ' έτος, για ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών

Ισχύς από 1/6/2021

Έννομη προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 127 -Αλλαγές)

Καταργούνται οι προβλεπόμενες από το άρθρο 127 του ν.4412/16 ενστάσεις και ενδικοφανείς προσφυγές για διαδικασίες απευθείας ανάθεσης, και πλέον προβλέπεται η δικαστική προστασία ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως.

Η έννομη προστασία του Βιβλίου IV του Ν.4412/2016 (διαδικασία ενώπιον της ΑΕΠΠ κ.λπ) καταλαμβάνει τις διαφορές από ανάθεση συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των ορίων της απευθείας ανάθεσης, ήτοι άνω των 30.000/60.000 € και των 60.000 € για τις συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας (χωρίς ΦΠΑ)

Ισχύς από 1/3/2022

ΙΧ. ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Όργανα διενέργειας διαδικασιών **ανάθεσης** **και εκτέλεσης** δημοσίων συμβάσεων (Άρθρο 221)

Αρμοδιότητες γνωμοδοτικών οργάνων

Αξιολογούν τις προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής των προσφερόντων ή υποψηφίων

Ελέγχουν την καταλληλότητα των προσφερόντων ή υποψηφίων για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης

Ελέγχουν και αξιολογούν τις προσφορές,

Στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας, με διαπραγμάτευση της διαδικασίας, **με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση**, ανταγωνιστικού διαλόγου ή σύμπραξης καινοτομίας, διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες ή υποψηφίους

Εισηγούνται τον αποκλεισμό των προσφερόντων ή υποψηφίων από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση των εγγυήσεων, τη ματαίωση της διαδικασίας,

Γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης

Στο στάδιο της εκτέλεσης γνωμοδοτούν, όπου απαιτείται, για τα θέματα που ανακύπτουν, ιδίως για την παράταση του συμβατικού χρόνου, άλλες τροποποιήσεις της σύμβασης και την έκπτωση του αναδόχου

Γνωμοδοτούν για τις προβλεπόμενες στον παρόντα νόμο ενστάσεις και προσφυγές που υποβάλλονται ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ή της προϊσταμένης αρχής κατά το στάδιο της ανάθεσης και εκτέλεσης

Όργανα διενέργειας διαδικασιών **ανάθεσης** **και εκτέλεσης** δημοσίων συμβάσεων (Άρθρο 221)

Μπορεί η συγκρότηση των επιτροπών να είναι ετήσια ή να συγκροτούνται για συγκεκριμένη σύμβαση ή περισσότερες συμβάσεις.

Η συγκρότηση επιτροπών σε ετήσια βάση δεν αποκλείει και την δυνατότητα συγκρότησης επιτροπής για συγκεκριμένη/ες σύμβαση/σεις.

Σε περιπτώσεις σύναψης ή εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων δύναται η αναθέτουσα αρχή να ορίζει ως μέλος των ανωτέρω γνωμοδοτικών οργάνων, των επιτροπών ή των ομάδων εργασίας έναν εξωτερικό εξειδικευμένο επιστήμονα, που διαθέτει τις απαιτούμενες ειδικές γνώσεις

Για τη συγκρότηση και τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων στις αναθέτουσες αρχές, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (Α' 45), εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ως άνω νόμου

Όργανα διενέργειας διαδικασιών **ανάθεσης** **και εκτέλεσης** δημοσίων συμβάσεων (Άρθρο 221)

Δημόσιες συμβάσεις έργων

Κριτήριο ανάθεσης
η πλέον
συμφέρουσα, από
οικονομική άποψη,
προσφορά μόνο
βάσει τιμής

- Συγκροτούνται από 3 **τεχνικούς υπαλλήλους**, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην α.α., εγγεγραμμένους στο ΜΗΜΕΔ
- Κατ' εξαίρεση, αν δεν επαρκούν οι υπάλληλοι της α. α., υπόδειξη ορισμού μελών από το Δημόσιο εγγεγραμμένων στο μητρώο ΜΗΜΕΔ, ή διενέργεια κλήρωσης μεταξύ των εγγεγραμμένων στο ΜΗΜΕΔ
- **Μπορεί να παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου**, εκπρόσωπος των **εργοληπτών**
- Σε περιπτώσεις διαγωνισμών προϋπολογισμού **<1.000.000€**, η επιτροπή διαγωνισμού δύναται να αποτελείται από υπαλλήλους της α.α., **ένας** εκ των οποίων είναι υποχρεωτικά **τεχνικός εγγεγραμμένος στο ΜΗΜΕΔ**

Όργανα διενέργειας διαδικασιών **ανάθεσης** **και εκτέλεσης** δημοσίων συμβάσεων (Άρθρο 221)

Δημόσιες συμβάσεις έργων

Κριτήριο
ανάθεσης η
πλέον
συμφέρουσα
από
οικονομική
άποψη
προσφορά
βάσει
βέλτιστης
σχέσης τιμής
ποιότητας

- Συγκροτούνται από **4 τεχνικούς υπαλλήλους**, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην α.α. ή το Δημόσιο, εγγεγραμμένους στο ΜΗΜΕΔ
- **Εκπρόσωπο των Ο.Τ.Α.**, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, **από την ΠΕΔ** της έδρας της περιφέρειας όπου εκτελείται το έργο.
- **Εκπρόσωπο του ΤΕΕ**, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, κατόπιν κλήρωσης
- **Εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων**, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του, κατόπιν κλήρωσης, από τις πανελλήνιες εργοληπτικές οργανώσεις, όταν πρόκειται για έργα άνω των ορίων
- **Εκπρόσωπο του φορέα χρήσης και άνευ δικαιώματος ψήφου**, κατόπιν αιτήματος
- Η επιτροπή διαγωνισμού συγκροτείται από την α.α. του φορέα κατασκευής του έργου. Η μη υπόδειξη των μελών δεν κωλύει τη συγκρότηση της επιτροπής. Σε αυτήν την περίπτωση η απαρτία υπολογίζεται βάσει του αριθμού των μελών που ορίστηκαν και υποδείχθηκαν

Όργανα διενέργειας διαδικασιών **ανάθεσης** **και εκτέλεσης** δημοσίων συμβάσεων (Άρθρο 221)

Δημόσιες συμβάσεις μελετών και παροχής τεχνικών υπηρεσιών

Γενική διάταξη

- επιτροπή διαγωνισμού, από 3 μέλη, **2 μέλη τεχνικοί υπάλληλοι** κατηγορίας ΠΕ-ΤΕ της αναθέτουσας αρχής, με τους αναπληρωτές τους, εγγεγραμμένοι στο ΜΗΜΕΔ που έχουν εμπειρία και προσόντα σχετικά με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και ένας εξ αυτών ορίζεται ως πρόεδρος με τον αναπληρωτή του

Κριτήριο ανάθεσης χαμηλότερη τιμή

- μέλη **υπάλληλοι της αναθέτουσας αρχής**, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, και μόνο κατ' εξαίρεση, αν δεν επαρκούν οι υπάλληλοι της αναθέτουσας αρχής, αυτή δύναται είτε να αιτηθεί την υπόδειξη ορισμού μελών εγγεγραμμένων στο ΜΗΜΕΔ που απασχολούνται στο Δημόσιο, είτε να προσφύγει στη διενέργεια κλήρωσης μεταξύ των εγγεγραμμένων στο ΜΗΜΕΔ

Κατ' εξαίρεση, μπορεί να συγκροτείται **από 5 μέλη**, αν κατά την κρίση της α.α. η προς ανάθεση σύμβαση είναι πολύπλοκη και απαιτεί εξειδικευμένη εμπειρία, 4 από τα μέλη είναι τεχνικοί υπάλληλοι, με τους αναπληρωτές τους, εγγεγραμμένοι στο ΜΗΜΕΔ και με εμπειρία και προσόντα σχετικά με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, εκ των οποίων ένας ορίζεται ως πρόεδρος με τον αναπληρωτή του.

Ένα από τα μέλη με τον αναπληρωτή του υποδεικνύεται από το ΤΕΕ, μετά από αίτημα της α.α.. Ο εκπρόσωπος του ΤΕΕ προκύπτει από απόφαση του διοικούντος αυτό οργάνου. Αν το ΤΕΕ δεν ανταποκριθεί μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης, επιλέγεται από την α.α. υπάλληλος της ή υπάλληλος που υπηρετεί στο Δημόσιο, εγγεγραμμένος στο ΜΗΜΕΔ

Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων (Άρθρο 221Α)

Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η **πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψη προσφορά βάσει μόνο της τιμής**

- ☐ η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός **επτά (7) εργασίμων ημερών** από την αποσφράγιση.
- ☐ Όταν δεν προβλέπεται η υποβολή τεχνικής προσφοράς η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής ολοκληρώνεται **αυθημερόν** με την αποσφράγιση.

Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα (10) πρώτες κατά σειρά υποβολής. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες.

Όταν κριτήριο ανάθεσης είναι η **πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής,**

- ☐ η αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός **τριάντα (30) εργασίμων ημερών** από την αποσφράγιση.
- ☐ Η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται εντός **δύο (2) εργάσιμων ημερών**.

Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων (Άρθρο 221Α)

Για όλες τις περιπτώσεις

- ☐ Η αξιολόγηση των δικαιολογητικών κατακύρωσης ολοκληρώνεται σε **δύο (2) εργάσιμες** ημέρες.
- ☐ Η αξιολόγηση των ενστάσεων από την αρμόδια Επιτροπή ολοκληρώνεται εντός **πέντε (5) εργασίμων** ημερών από την κοινοποίηση σε αυτήν της ένστασης και την πλήρη πρόσβαση στα αρχεία του διαγωνισμού. Ειδικά στις περιπτώσεις ενστάσεων κατά διακήρυξης, η αξιολόγηση των ενστάσεων ολοκληρώνεται πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.
- ☐ Η **Αναθέτουσα Αρχή αποφαινεται** επί των Πρακτικών εντός προθεσμίας **δέκα (10) εργασίμων** ημερών από την κοινοποίηση των σχετικών Πρακτικών.
- ☐ Οι ως άνω προθεσμίες παρατείνονται αναλόγως σε περίπτωση που ζητηθούν διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις ή απαιτείται επιβεβαίωση στοιχείων κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε συμβάσεις προϋπολογισμού άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ ή σύνθετες συμβάσεις που ο όγκος των δικαιολογητικών ή των τεχνικών προσφορών είναι μεγάλος οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παρατείνονται έως και το εξαπλάσιο των παραπάνω προθεσμιών.
- ☐ **Τυχόν υπέρβαση** των ως άνω προθεσμιών **δεν συνεπάγεται ακυρότητα της διαδικασίας**

Χ. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Γενικοί κανόνες

Στην εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων εφαρμόζονται

Οι διατάξεις του ν.4412/2016,

οι όροι της σύμβασης

συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας

Ρυθμίσεις οδηγιών που αφορούν την εκτέλεση των συμβάσεων

Υπεργολαβία

Τροποποίηση της σύμβασης

Ματαίωση της σύμβασης

Υπεργολαβία

(άρθρο 131-ορισμός)

Υπεργολαβία: σύμβαση μίσθωσης έργου, εξ επαχθούς αιτίας, με την οποία ο ανάδοχος σύμβασης αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις έναντι άλλων τρίτων (Ν.Π. ή Φ.Π), **μη συνδεόμενων με τον εργοδότη με νομικό δεσμό, και με σκοπό την εκτέλεση μέρους της σύμβασης από αυτούς (τους τρίτους)**

- ❑ Συμβατική σχέση μεταξύ αναδόχου σύμβασης (εργολάβου) – εργοδότη(αναθέτουσας αρχής)
- ❑ Συμβατική σχέση μεταξύ εργολάβου (ανάδοχος) – υπεργολάβου (681 επ ΑΚ)
- ❑ Ο ανάδοχος (εργολάβος) παραμένει μόνος υπεύθυνος έναντι του εργοδότη για την εκτέλεση της σύμβασης (ακόμα και για το εκτελούμενο από τον υπεργολάβο τμήμα της)

Διάκριση:

- **α)** υπεργολάβου από προμηθευτή δημόσιας σύμβασης
- **β)** υπεργολαβίας από υποκατάσταση τρίτου
- **γ)** υπεργολαβίας από δάνεια εμπειρία

Υπεργολαβία

(άρθρο 131-κανόνες)

- ❑ Τήρηση της οριζόντιας ρήτηρας του αρ. 18 παρ. 2 και από τους υπεργολάβους υπόκειται στην παρακολούθηση / έλεγχο των αρμόδιων εθνικών αρχών
- ❑ Δυνατότητα της α.α. για πρόβλεψη απευθείας πληρωμής του υπεργολάβου από την ίδια
 - στη διακριτική ευχέρεια της α.α.
 - κατόπιν αιτήματος του υπεργολάβου
 - εφόσον η φύση της σύμβασης το επιτρέπει
- ❑ Στην ως άνω περίπτωση, προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης:
 - η δυνατότητα απευθείας πληρωμής του υπεργολάβου
 - οι ειδικότεροι όροι/ρυθμίσεις πληρωμής
 - ο μηχανισμός έγερσης αντιρρήσεων, εκ μέρους του αναδόχου, για αδικαιολόγητες πληρωμές της α.α. προς τον υπεργολάβο
- ❑ Η ευθύνη του αναδόχου έναντι της α.α. δεν αίρεται

Υπεργολαβία

(άρθρο 131-υποχρεώσεις αναδόχου)

Υποχρεώσεις του αναδόχου μετά την ανάθεση της σύμβασης και το αργότερο κατά την έναρξη της εκτέλεσης

- ❑ **Ενημέρωση της α.α.:** αναφέρει στην α.α. το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων
- ❑ **Γνωστοποίηση στην α.α.:** κάθε αλλαγής των ανωτέρω πληροφοριών, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, που ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στις εν λόγω συμβάσεις
- ❑ **Τα παραπάνω εφαρμόζονται και στους υπεργολάβους των υπεργολάβων και σε όλη την αλυσίδα της υπεργολαβίας**

Υπεργολαβία

(άρθρο 131-υποχρεώσεις α.α.)

Έλεγχος της συνδρομής υποχρεωτικών και δυνητικών λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, ως προς τους υπεργολάβους

- **Γενικά είναι στη διακριτική ευχέρεια της α.α. (“μπορεί”) και στην περίπτωση αυτή, η α.α.:**
 - **απαιτεί από τον ο.φ. να αντικαταστήσει υπεργολάβο, όταν συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού του και**
 - **μπορεί να απαιτήσει από τον ο.φ. να αντικαταστήσει υπεργολάβο, όταν συντρέχουν δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού του**
- **Υποχρέωση ελέγχου από την α.α. της συνδρομής υποχρεωτικών και δυνητικών λόγων αποκλεισμού ως προς τον υπεργολάβο (παρέκκλιση από τον προηγούμενο κανόνα) :**
 - **όταν το τμήμα/τμήματα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει ο ανάδοχος σε υπεργολάβο υπερβαίνει το 30% συνολικής αξίας της σύμβασης (συμπεριλαμβανομένης και τυχόν τροποποίησής της κατά το άρθρο 132)**
 - **Στην περίπτωση αυτή, η α.α. απαιτεί από τον ο.φ. να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν συντρέχει στο πρόσωπό του είτε υποχρεωτικός είτε δυνητικός λόγος αποκλεισμού**

Υπεργολαβία

(άρθρο 131- έλεγχος)

Πώς γίνεται η επαλήθευση από την α.α. των λόγων αποκλεισμού ως προς τους υπεργολάβους (παρ. 7):

- ✓ Χωριστό ΕΕΕΣ για τον υπεργολάβο εάν ο ο.φ. δηλώσει τους υπεργολάβους **εξαρχής στην προσφορά του (αρ. 58)**
- ✓ Προσκόμιση απευθείας πιστοποιητικών/λοιπών σχετικών δικαιολογητικών από τους υπεργολάβους, εάν παρουσιάζονται **μετά την ανάθεση της σύμβασης (κατά την έναρξη εκτέλεσης ή κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης)**
- **Ειδικές ρυθμίσεις για την υπεργολαβία στα δημόσια έργα: Άρθρα 165-166**

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους (Άρθρο 132)

Οι συμβάσεις μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης στις περιπτώσεις:

ΡΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΙΣ ΡΗΤΡΕΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

- ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΣΤΑ ΑΡΧΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
- ΣΑΦΕΙΣ ΚΑΙ ΡΗΤΕΣ ΡΗΤΡΕΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΑΝΑΦΕΡΟΥΝ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
- ΝΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥΣ
- ΝΑ ΜΗΝ ΜΕΤΑΒΑΛΟΥΝ ΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΤΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ/ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ/ ΑΓΑΘΑ

- ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΚΑΙ ΝΑ ΚΑΤΕΣΤΗΣΑΝ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ
- ΝΑ ΜΗΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΗ Η ΑΛΛΑΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΓΙΑ ΛΟΓΟΥΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥΣ Ή ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ
- Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΟ 50% ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
- ΟΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ, ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4412/2016
- ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΓΙΑΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους (Άρθρο 132)

ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

- ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
- Η ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΟ 50% ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
- ΟΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ, ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4412/2016
- ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΓΙΑΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους (Άρθρο 132)

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ

- ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΣΕ ΡΗΤΗ ΡΗΤΡΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ Η ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ
- ΟΛΙΚΗ Η ΜΕΡΙΚΗ ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΛΟΓΩ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ → Προυποθέσεις
 - ΕΞΑΓΟΡΑ/ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ/ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ Η ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΕΣ Η ΠΡΟΠΤΩΧΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ
 - ΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ
 - ΜΗ ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
 - ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ Ν.4412
- Η Α. Α. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΩΝ ΤΟΥ

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους (Άρθρο 132)

ΟΙ ΗΣΣΟΝΟΣ ΑΞΙΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

- Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ
- Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΟΡΙΣΜΕΝΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ (ΣΩΡΕΥΤΙΚΑ)
 - ⑩ ΤΟ 10% ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
 - ⑩ ΤΟ 15% ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ
- Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΕΝ ΜΕΤΑΒΑΛΛΕΙ ΤΗ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους (Άρθρο 132)

ΠΟΤΕ ΜΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΝΑΙ
«ΟΥΣΙΩΔΗΣ»

- Η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν είχαν αποτελέσει μέρος της αρχικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης, θα είχαν επιτρέψει τη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικώς ή στην αποδοχή άλλης προσφοράς από εκείνη που επελέγη αρχικώς ή θα προσέλκυαν και άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης σύμβασης,
- Η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο υπέρ του αναδόχου, κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο
- Η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο
- Όταν νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις επιτρεπτές περιπτώσεις υποκατάστασης

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους (Άρθρο 132)

ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

- Υπάγονται οι τροποποιητικές συμβάσεις, εφόσον η κύρια σύμβαση είχε υπαχθεί στο προληπτικό έλεγχο νομιμότητας , εκτός από:
 - ⑩ όταν δεν έχουν οικονομικό αντικείμενο και δεν είναι ουσιώδεις
 - ⑩ όταν οι τροποποιήσεις προβλέπονταν με ρητές ρήτρες στην αρχική σύμβαση και όταν είναι ήσσονος αξίας
 - ⑩ όταν μετά τον έλεγχο νομιμότητας της αρχικής σύμβασης αυτή εντάχθηκε σε πρόγραμμα χρηματοδότησης και το συνολικό ποσό της αρχικής σύμβασης δεν υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον όριο ελέγχου για τις συγχρηματοδοτούμενες συμβάσεις
- Στον έλεγχο νομιμότητας υπάγονται και τροποποιητικές συμβάσεις, συμβάσεων κάτω του εκάστοτε ορίου του ελέγχου, εφόσον με την τροποποίηση αυτή προσ αυξάνεται το οικονομικό αντικείμενο τόσο, ώστε η συνολική αξία της σύμβασης να υπερβαίνει το εκάστοτε όριο ελέγχου

Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης (Άρθρο 133)

Οι α.α.
μπορούν, να
καταγγέλλουν
μια δημόσια
σύμβαση κατά
τη διάρκεια
της

- Όταν η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, που θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης
- Όταν ο ανάδοχος, κατά το χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης πληρούσε τους υποχρεωτικούς όρους αποκλεισμού (παρ 1 άρθρο 73)
- Αν η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, η οποία έχει αναγνωριστεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ

XI. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ- ΑΛΛΑΓΕΣ

Διοίκηση του έργου Παρακολούθηση και επίβλεψη (Άρθρο 136) ισχύς από 1/9/2021

Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση των έργων ασκούνται από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου (διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία)

Η επίβλεψη αποσκοπεί ιδίως, στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην κατασκευή του έργου, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης, ώστε να ανταποκρίνεται στον προορισμό του και δεν μειώνει τις ευθύνες του αναδόχου που απορρέουν από τον νόμο και τη σύμβαση

Η Δ.Υ. ορίζει ως **επιβλέποντες** και **βοηθούς** τεχνικούς υπάλληλους (ειδικότητα, υπηρεσιακές ανάγκες, διαθέσιμο προσωπικό, αξιολόγηση του έργου). **Κατάργηση της επιτροπής αφανών εργασιών**

Ομάδα επίβλεψης (συντονιστής, επιβλέποντες , βοηθούς)--**Επίβλεψη** και από τον **προϊστάμενο** της Δ.Υ.

Η επίβλεψη **δύναται** να ασκηθεί, εφόσον προβλέπεται στην διακήρυξη, από πιστοποιημένο **ιδιωτικό φορέα επίβλεψης (ΙΦΕ)**

Διοίκηση του έργου Παρακολούθηση και επίβλεψη (Άρθρο 136)

Σε περιπτώσεις μεγάλων ή ειδικών ή σημαντικών έργων, η επίβλεψη μπορεί να γίνει με **κλιμάκιο της διευθύνουσας υπηρεσίας**, επικεφαλής ΠΕ τεχνικός, στην έδρα ή με Υ.Α. **επιτόπου του έργου**

Στην περίπτωση κατασκευής έργου με **αυτεπιστασία**, η επίβλεψη οργανώνει και διευθύνει τα μέσα που έχει στη διάθεσή της κατά τον οικονομοτεχνικά προσφορότερο τρόπο

Περιορίζεται η δυνατότητα να μετέχουν στην εκτέλεση του έργου ως τεχνικοί σύμβουλοι, μόνο μελετητές έργων που έχουν υπαχθεί στο άρθρο 7Α του ν. 2282/2001 (Α' 17), περί πραγματοποίησης Εργασιών πριν τον προσδιορισμό αποζημίωσης, οι οποίοι υποχρεούνται να συνεργάζονται με τον ΙΦΕ

Τρίμηνη ενημέρωση της Π.Α. από την Δ.Υ. **και ΙΦΕ** με συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για πορεία έργου, σημαντικά προβλήματα, εντοπισμό σφαλμάτων της προμέτρησης, απρόβλεπτες περιστάσεις, κόστος συμπληρωματικών εργασιών

Διοίκηση του έργου Παρακολούθηση και επίβλεψη (Άρθρο 136-ΙΦΕ)

ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ (ΙΦΕ)

- Ο ΙΦΕ είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στα οικεία μητρώα του π.δ. 71/2019 και διαθέτει τις εξειδικευμένες γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και επίβλεψη του έργου
- Κάθε υποψήφιος ανάδοχος υποχρεούται να δηλώνει με την προσφορά του τον ΙΦΕ
- Η Π.Α., δύναται αιτιολογημένα να αρνηθεί τον ορισμό του προτεινόμενου φορέα επίβλεψης και να τάξει προθεσμία όχι μικρότερη των 10 ημερών και όχι μεγαλύτερη των 30 ημερών στον ανάδοχο, για να προτείνει νέο πιστοποιημένο ΙΦΕ
- Η αμοιβή του ΙΦΕ βαρύνει τις πιστώσεις του έργου και καταβάλλεται αποκλειστικώς από τον ανάδοχο, ο οποίος είναι ο μόνος υπόχρεος για την πληρωμή των αμοιβών και των λοιπών δαπανών και εξόδων του
- Ο ΙΦΕ ευθύνεται έναντι του κυρίου του έργου ακόμη και για ελαφρά αμέλεια κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών του και επίσης σε περίπτωση φυσικού προσώπου, ο ίδιος, και σε περίπτωση νομικού προσώπου, οι διοικούντες και υπάλληλοι του ΙΦΕ, υπέχουν, κατά την εκπλήρωση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, ποινική ευθύνη δημόσιου υπαλλήλου
- Με την Υ.Α. 299659/0.4.11.2021 ΥΠΟΜΕΤ (ΦΕΚ 5104Β) καθορίζονται οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα (πιστοποίηση, πρόσθετα προσόντα, διαδικασία πρότασης, ορισμού, εγκατάστασης, σύναψης της σύμβασης ΙΦΕ – αναδόχου, περιεχόμενο, τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του ΙΦΕ απέναντι στον κύριο του έργου, αμοιβές κλπ).

Διοίκηση του έργου Παρακολούθηση και επίβλεψη (Άρθρο 136-ΙΦΕ καθήκοντα Δ.Υ.)

Καθήκοντα Δ.Υ.

- Ελέγχει το σχέδιο σύμβασης αναδόχου ΙΦΕ εντός 3 ημερών .Εάν η σύμβαση μεταξύ αναδόχου και ΙΦΕ χρειάζεται διορθώσεις ή τροποποιήσεις, η διευθύνουσα υπηρεσία τάσσει προθεσμία στον ανάδοχο να συμμορφωθεί. Ο έλεγχος πριν την υπογραφή της εργολαβικής σύμβασης
- Αν διαπιστώσει ,ότι ο ΙΦΕ έχει ουσιωδώς παραβεί τις νόμιμες ή τις συμβατικές του υποχρεώσεις, τον καλεί να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε να αρθεί η παράβαση και αποστέλλει σχετική ειδοποίηση στον ανάδοχο. Εφόσον δεν αρθεί η παράβαση, ενημερώνει την Προϊσταμένη Αρχή, η οποία μπορεί να ζητήσει από τον ανάδοχο να καταγγείλει τη σύμβασή του με τον ΙΦΕ και να τον αντικαταστήσει άμεσα
- Δεν προβαίνει στον ορισμό επιβλεπόντων. Ο ΙΦΕ έχει όλα τα δικαιώματα στην επίβλεψη, όταν τούτη ασκείται από υπαλλήλους της Δ.Υ.
- πραγματοποιεί, χωρίς να απαιτείται οιαδήποτε προηγούμενη γνωστοποίηση, επιτόπιους ελέγχους του έργου, με σκοπό να διαπιστώνει την εξέλιξη αυτού, τη νόμιμη άσκηση της επίβλεψης και τη συμμόρφωση του αναδόχου με τη σύμβαση εκτέλεσης του έργου
- Δύνανται να εναντιώνεται στα πορίσματα και έγγραφα του ΙΦΕ, με αιτιολογημένη εισήγησή της προς την Π.Α. εντός 15 ημερών, άλλως αποδοχή τους. Η Π.Α. αποφασίζει, εντός 15 ημερών. Η απόφαση δεσμεύει τη Δ.Υ., τον ΙΦΕ και τον ανάδοχο
- Τα πορίσματα ή τα έγγραφα του ΙΦΕ, δεν γεννούν διαφορές με τον ανάδοχο. Εάν ο ανάδοχος αμφισβητεί ενέργειες του ΙΦΕ, υποβάλλει αναφορά στην Δ.Υ. η οποία μπορεί, εάν κάνει δεκτές τις αιτιάσεις του αναδόχου, να εναντιωθεί όπως παραπάνω
- Κατά της απόφασης της Π.Α., ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει την ένσταση του άρθρου 174, περί διοικητικής επίλυσης συμβατικών διαφορών

Διοίκηση του έργου Παρακολούθηση και επίβλεψη έργων κάτω των ορίων -Μητρώο επιβλεπόντων ελεγκτών μηχανικών (Άρθρο 136^α) Ισχύς από 1/9/2021

Η επίβλεψη έργων με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω των ορίων δύναται να διενεργείται από διαπιστευμένους ιδιώτες, επιβλέποντες ελεγκτές μηχανικούς, ανά κατηγορία έργου

Ο ορισμός γίνεται μετά από κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο

Ελεγκτής Μηχανικός, που κληρώθηκε για την επίβλεψη έργου δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε επόμενη κλήρωση, μέχρι την παραλαβή

Ισχύουν αναλογικά ότι αφορούν τον ΙΦΕ – μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στην αυτεπιστασία

Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου ελεγκτών μηχανικών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με ΚΥΑ Υπουργών ΥΠΟΜΕΤ και ΥΠΕΣ, που εκδίδεται μετά γνώμης ΤΕΕ

Γενικές υποχρεώσεις αναδόχου (άρθρο 138) Ισχύς από 1/9/2021

✓Η κατασκευή του έργου κατά τους όρους της σύμβασης και τις σύμφωνες προς αυτή και το νόμο έγγραφες εντολές του φορέα κατασκευής του έργου εφόσον αυτές φέρουν τα κατά τον νόμο απαραίτητα εξωτερικά στοιχεία νομιμότητας, ευθυνόμενος έναντι του κυρίου του έργου για την επιμέλεια που επιδεικνύει και στις δικές του υποθέσεις

Θεσμοθετείται υποχρέωση του αναδόχου να ελέγξει την μελέτη δημοπράτησης έργου προϋπολογισμού άνω των ορίων πριν την εγκατάστασή του στο εργοτάξιο και να ενημερώσει γραπτώς τη Δ.Υ.

Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης για την εκτέλεση εργασιών κατά τροποποίηση της σύμβασης πριν την έγκριση ΑΠΕ και ΣΣ κατόπιν **εντολής του προϊσταμένου της Δ.Υ.** , ο ανάδοχος οφείλει να προβεί στην εκτέλεση των εργασιών. Ο ανάδοχος δεν δικαιούται να λάβει αποζημίωση ή αύξηση τιμών για μεταβολές στα έργα που έγιναν αυθαίρετα και χωρίς έγγραφη εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας, έστω και αν αυτές βελτιώνουν το έργο.

Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και μόνο για εργασίες που αφορούν στην ασφάλεια του έργου λόγω απρόβλεπτων συνθηκών και εφόσον συντρέχουν οι **προϋποθέσεις του άρθρου 155**, η εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας δύναται να χορηγείται προφορικά στον τόπο των έργων, καταχωρίζεται δε αμελλητί, με συνοπτική αιτιολογία, στο ημερολόγιο του έργου και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας. Πριν από την ηλεκτρονική αποστολή του ημερολογίου του έργου στη διευθύνουσα υπηρεσία δεν επιτρέπεται η εκτέλεση οιασδήποτε εργασίας.

Γενικές υποχρεώσεις αναδόχου (άρθρο 138-έλεγχος μελέτης)

- Η Δ.Υ. προσκαλεί τον ανάδοχο να υποβάλλει εγγράφως, εντός προθεσμίας >20 και <60 ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, αν έχει παρατηρήσεις ως προς την εφαρμοσιμότητα της μελέτης. Ο ανάδοχος δικαιούται σε περιπτώσεις ειδικών έργων να αιτηθεί πρόσθετη προθεσμία μέχρι και 45 ημέρες
- Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του αναδόχου επί της μελέτης του έργου → Το έργο εκκινεί
- Αν ο ανάδοχος προτείνει την τροποποίηση της μελέτης του έργου, η Π. Α. εξετάζει την πρόταση του αναδόχου, κατόπιν γνωμοδότησης Τ.Σ.
- Εφόσον κριθεί, ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι επουσιώδεις, σύμφωνα με το άρθρο 155, περί επειγουσών και απρόβλεπτων πρόσθετων εργασιών, δεν μεταβάλουν την φύση του έργου και δεν επάγονται ουσιώδη αύξηση του συμβατικού ανταλλάγματος, εγκρίνεται η συνέχιση εκτέλεσης του έργου
- Σε αντίθετη περίπτωση, η σύμβαση διαλύεται και ο ανάδοχος αποζημιώνεται μόνο για τις αποδεδειγμένες δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε για τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό και μέχρι τη διάλυση της σύμβασης. Με απόφαση της Π.Α. κατόπιν γνωμοδότησης Τ.Σ., κρίνεται το εύλογο της δαπάνης για την αποζημίωση, ύστερα από εισήγηση της Δ.Υ
- Αν Π.Α. δεν έχει αποδεχτεί την αναγκαιότητα ουσιώδους τροποποίησης της μελέτης, δύναται να αποφασίσει την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με την υφιστάμενη μελέτη, προσκαλεί τον επόμενο κατά σειρά μειοδότη του και του προτείνει να αναλάβει αυτός το έργο της ολοκλήρωσης της διαλυθείσας εργολαβίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που υπέβαλε στον διαγωνισμό. Η σύμβαση εκτέλεσης συνάπτεται, εφόσον συντρέχουν ο επόμενος μειοδότης αποδέχεται την μελέτη

Κοινοποίηση στον ανάδοχο Εκπροσώπηση (Άρθρο 143)

Ισχύς από 9/3/2021

Η επικοινωνία των υπηρεσιών που εκτελούν έργα με τον ανάδοχο συντελείται

- με δικαστικό επιμελητή, κατόπιν παραγγελίας του αρμόδιου οργάνου ή πληρεξουσίου νομικού εκπροσώπου του είτε
- με ηλεκτρονική αποστολή, σύμφωνα με τον ν. 4727/2020 (Α' 184)

Καταργήθηκε η επίδοση με τηλεομοιοτυπία και με όργανο της υπηρεσίας

Η κοινοποίηση της **ειδικής πρόσκλησης** και της **απόφασης έκπτωσης**, καθώς και της **ειδικής διαταγής για ελαττώματα του έργου**, γίνεται αποκλειστικά με δικαστικό επιμελητή

Ο ανάδοχος δύναται, κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, να ορίζει εγγράφως άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ως εκπρόσωπο του, γνωστοποιώντας στη διευθύνουσα υπηρεσία τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας, προσκομίζοντας τα απαραίτητα ανά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα

Ημερολόγιο του έργου (Άρθρο 146) Ισχύς από 9/3/2021

✓Τήρηση από τον ανάδοχο ηλεκτρονικού ημερολογίου σε ελεύθερο λογισμικό ευρείας χρήσης. Το τεχνικό στέλεχος, που τηρεί με εντολή του αναδόχου το ημερολόγιο, γνωστοποιείται μετά από την εγκατάσταση του εργοταξίου στη διευθύνουσα υπηρεσία. Το ημερολόγιο συμπληρώνεται καθημερινά

Υπογράφεται με ψηφιακή υπογραφή και αποστέλλεται ηλεκτρονικά στον προϊστάμενο της Δ.Υ. και στον επιβλέποντα του έργου. Ο επιβλέπων του έργου ελέγχει και διορθώνει το ημερολόγιο, αν απαιτείται, και το υποβάλλει προς έγκριση στον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας εντός δύο (2) εργασίμων ημερών

Ο προϊστάμενος της Δ.Υ. ελέγχει τις εγγραφές και δύναται να απορρίψει όσες εξ αυτών κρίνει ως ανακριβείς, ενώ μπορεί να χορηγήσει εντολή προς τον ανάδοχο για την εγγραφή στο ημερολόγιο και άλλων συμπληρωματικών πληροφοριών ή άλλων στοιχείων που προσιδιάζουν στο συγκεκριμένο έργο ή να ζητήσει από τον ανάδοχο την τήρηση και άλλων στατιστικών στοιχείων

Οι εγγραφές του ημερολογίου **δεν αποτελούν πλήρη απόδειξη** για τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό, **συνεκτιμώνται** όμως σε συνδυασμό με τα λοιπά έγγραφα, εφόσον τούτο φέρει βεβαία χρονολογία, που αποδεικνύει τον χρόνο σύνταξής του.

Προθεσμίες (Άρθρο 147) Ισχύ από 1/9/2021

Η πρόβλεψη **τμηματικών προθεσμιών** σε μια σύμβαση είναι **δυνητική**, όταν είναι **αποκλειστικές** η παραβίασή τους από τον ανάδοχο υπαιτιότητα του να οδηγεί στην **επιβολή ποινικών ρητρών** του άρθρου 148, οι οποίες **δεν ανακαλούνται** με την εμπρόθεσμη, σε σχέση με την συνολική προθεσμία, περαίωση του έργου

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για επιπλέον της συνολικής προθεσμίας χρονικό διάστημα ίσο προς το **1/2** (αντί του 1/3) αυτής και πάντως όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία). Για τον υπολογισμό της οριακής προθεσμίας **δεν προσμετρώνται** τυχόν παρατάσεις της συμβατικής προθεσμίας. Εντός της οριακής προθεσμίας παρατάσεις εγκρίνονται από την Π.Α. με εισήγηση της Δ.Υ. χωρίς αίτηση

Με **απόφαση της Π.Α.** εγκρίνεται παράταση των τμηματικών προθεσμιών, ύστερα από αίτηση του αναδόχου προς τη Δ.Υ. μέχρι τη λήξη της προθεσμίας και η Π. Α. αποφαινεται εντός τριάντα (30) ημερών, αλλιώς τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης και η ρητή ή σιωπηρή παράταση ανατρέχει στη λήξη της προηγούμενης προθεσμίας

Γεγονότα ανωτέρας βίας αναστέλλουν τις προθεσμίες αν ο ανάδοχος υποβάλλει σχετική αίτηση εντός 10 ημερών, από την εμφάνισή του. Η Δ.Υ. αποφασίζει εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης. Η αναστολή δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβεί το 1/10 της συνολικής συμβατικής προθεσμίας για συμβάσεις με διάρκεια > 1 έτους, άλλως, για συμβάσεις μικρότερης διάρκειας, τις τριάντα (30) ημέρες.

Μετά την πάροδο της οριακής προθεσμίας, η σύμβαση **διαλύεται**, εκτός εάν υποβληθεί αίτημα του αναδόχου και εγκριθεί από την Π.Α. η παράταση ή οποία είναι **ίση** της αρχικής συμβατικής προθεσμίας. Σε περιπτώσεις **σύνθετων και ειδικών έργων** η άνω παράταση χορηγείται για χρόνο **=<2πλασιο** της αρχικής συμβατικής προθεσμίας, **με σύμφωνη γνώμη του Τ.Σ. του** του Υπουργείου ΥΠΟΜΕΤ

Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (πριμ) (Άρθρο 149)

Ισχύς από 1/9/2021

✓ Σε έργα εκτιμώμενης αξίας σύμβασης >1.000.000€ ή τμήματός τους, με πρόβλεψη στη διακήρυξη, καταβάλλεται στον ανάδοχο **πρόσθετη καταβολή (πριμ)**, εφόσον ο χρόνος παράδοσης του έργου ή του τμήματος είναι <10% του προβλεπόμενου στη σύμβαση. Το πριμ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της αξίας της σύμβασης.

Η πρόσθετη καταβολή θεωρείται **συμπληρωματικό εργολαβικό αντάλλαγμα** και εγκρίνεται αναλόγως ως **τροποποίηση της σύμβασης**

Η καταβολή του πριμ απαιτεί **απόφαση του αρμόδιου αποφαινομένου οργάνου(???)**, μετά από **γνώμη Τ.Σ.** και καταβάλλεται με την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του συμβατικού αντικειμένου **με ειδικό λογαριασμό**, που υποβάλλει ο ανάδοχος **μετά την έκδοση βεβαίωσης περάτωσης** εργασιών με αναγραφή σε αυτή την ταχύτερη εκτέλεση του έργου

Οι αποφάσεις για **παρατάσεις προθεσμιών** ρυθμίζουν κάθε θέμα, που σχετίζεται με την πρόσθετη αυτή καταβολή με σαφή και **εμπεριστατωμένη αιτιολογία** για την **μη υπαιτιότητα του αναδόχου**

Το πριμ **δεν εφαρμόζεται** στις συμβάσεις όταν το **κριτήριο ανάθεσης** η πλέον **συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής**

Επιμετρήσεις (Άρθρο 151) Ισχύς από 1/9/2021

Λήψη αναγκαίων στοιχείων για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών → υποβολή στους επιβλέποντες **με υπεύθυνη δήλωση περί της αληθείας** αυτών. Σε κάθε επιμέτρηση αποτυπώνονται διακριτά οι συμβατικές ποσότητες από τις εξωσυμβατικές ποσότητες που τυχόν εκτέλεσε ο ανάδοχος, κατόπιν εντολών της υπηρεσίας.

Σύνταξη επιμετρήσεων στο τέλος κάθε τμηματικής προθεσμίας ή μήνα ή όπως ορίζεται στην σύμβαση. Υποβολή στην Διευθύνουσα υπηρεσία **με δήλωση περί της αλήθειας**. Η υποβολή των επιμετρήσεων αποτελεί προϋπόθεση της τμηματικής πληρωμής του αναδόχου

Ο προϊστάμενος της Δ.Υ. δύναται οποτεδήποτε να διατάξει τη συνολική ή δειγματοληπτική ενδεικτική επαλήθευση. Υποχρεούνται να προβεί σε δειγματοληπτικό ενδεικτικό έλεγχο επαλήθευσης επιμετρήσεως, **σε αριθμό που αντιστοιχεί σε 40% των επιμετρήσεων που υποβλήθηκαν ή τουλάχιστον 4**, αν υποβάλλονται λιγότερες από 10 επιμετρήσεις.

Αν διαπιστωθεί υποβολή **ανακριβούς ή εκ προθέσεως αναληθούς** επιμέτρησης, ο προϊστάμενος της Δ.Υ. διατάσσει **πλήρη έλεγχο** όλων των υποβληθεισών επιμετρήσεων και καλείται ο ανάδοχος με πρόσκληση της Δ.Υ. διευθύνουσας υπηρεσίας να υποβάλλει, σε προθεσμίας >3 και <10 ημερών πραγματικά επιμετρητικά στοιχεία και να παράσχει εξηγήσεις

Επιμετρήσεις (Άρθρο 151)

Ανακριβείς είναι οι επιμετρήσεις, που φέρουν προφανή υπολογιστικά σφάλματα ή παραλείψεις ή αναφορά λανθασμένου άρθρου του τιμολογίου και δεν μπορούν να αποδοθούν σε πρόθεση του αναδόχου να εξαπατήσει τη διευθύνουσα υπηρεσία.

Εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις νοούνται οι επιμετρήσεις που εκ προθέσεως περιέχουν αναληθή επιμετρητικά

Οι ανακριβείς ή εκ προθέσεως αναληθείς επιμετρήσεις διορθώνονται οποτεδήποτε με πρωτοβουλία της Δ.Υ.

Δικαίωμα διόρθωσης των ανακριβών επιμετρήσεων διατηρεί και ο ανάδοχος

Κατά των αποφάσεων της Δ.Υ. χωρεί ένσταση κατ' άρθρο 174

Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία ή ο ανάδοχος καθ' υποτροπή προβαίνει στην υποβολή αναληθών επιμετρήσεων, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος με απόφαση της Π.Α., με εισήγησης της Δ.Σ. και καταπίπτει σε βάρος του η εγγύηση καλής εκτέλεσης

Υποτροπή θεωρείται ιδίως, η υποβολή τουλάχιστον τριών αναληθών επιμετρήσεων

Κατά της απόφασης έκπτωσης χωρεί ένσταση κατ' άρθρο 174

Πληρωμή
λογαριασμών
λόγω
αναληθών
επιμετρήσεων

- Αρνητικός Λογαριασμός με απόφαση της Δ.Υ.
- Ειδική ποινική ρήτρα 3% σε περίπτωση εκ προθέσεως αναληθών επιμετρήσεων

Επιμετρήσεις (Άρθρο 151)

Αφανείς εργασίες

- Ο ανάδοχος υποχρεούται:
 - να υποβάλλει δήλωση γνωστοποίησης αφανών εργασιών υποχρεωτικά με διακριτή επιμέτρηση **και δήλωση περί της αλήθειας** των στοιχείων, από τον ίδιο και των τεχνικών τεχνικούς του άρθρου 139
 - πριν από την επικάλυψη των αφανών εργασιών να καλεί τον επιβλέποντα να ελέγξει τις εργασίες
- Ο επιβλέπων οφείλει:
 - ⑩ Να ελέγξει τις εργασίες εντός 3 ημερών
 - ⑩ Να συντάξει έκθεση και να την υποβάλλει στον προϊστάμενο της Δ.Υ. αμελλητί
- Η έκθεση συνοδεύεται απαραίτητα από επαρκή, για την τεκμηρίωση της εκτέλεσης των αφανών εργασιών, αριθμό ψηφιακών φωτογραφιών, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Μητρώο του έργου
- Ο Ανάδοχος ενημερώνει ηλεκτρονικά τον προϊστάμενο της Δ.Υ. για την έκθεση
- Η παράλειψη ελέγχου μέσα στην προθεσμία συνιστά υπερημερία του κυρίου του έργου, αν προκύπτει ότι ο ανάδοχος υφίσταται ζημία για τον λόγο αυτόν
- Η έκθεση συνοδεύει υποχρεωτικά την επιμέτρηση, δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα και δεν προσβάλλεται αυτοτελώς, παρά μόνο από κοινού με την εγκριτική πράξη της επιμέτρησης αυτής, που εκδίδει η Δ.Υ. εντός 30 ημερών από την υποβολή της

Επιμετρήσεις (Άρθρο 151)

Χαρακτηρισμός εδαφών

- Ο χαρακτηρισμός και η παραλαβή του φυσικού εδάφους στο οποίο εκτελείται το έργο, γίνονται 2 ή περισσότερους τεχνικούς, που ορίζονται από τη Δ.Υ.
- Ο ορισμός των τεχνικών ανακοινώνεται στην Π.Α., η οποία μπορεί να ορίσει και άλλον τεχνικό
- Η Π.Α. μπορεί σε κάθε περίπτωση να ορίσει επιτροπή αποτελούμενη από 3 τουλάχιστον τεχνικούς για επανέλεγχο του χαρακτηρισμού και της παραλαβής του φυσικού εδάφους
- Αν δεν επαρκεί το τεχνικό προσωπικό ή σε περίπτωση αδυναμίας να ληφθεί απόφαση, λόγω διαφωνίας των υπαλλήλων που ορίζονται σε άρτιο αριθμό, ο ανωτέρω χαρακτηρισμός εδαφών γίνεται κατά τον προσφορότερο τρόπο με απόφαση της Π.Α.

Επιμετρήσεις (Άρθρο 151)

Τελική Επιμέτρηση

- Υποβάλλεται εντός 2 μηνών από την βεβαίωση περαίωσης.
- Υπογράφεται από τον ανάδοχο και τουλάχιστον 1 τεχνικό του άρθρου 139
- Διακριτά οι συμβατικές εργασίες, (σύμβασης + εγκεκρι. ΑΠΕ) και οι εξωσυμβατικές.
- Ελέγχεται από τον επιβλέποντα, έκθεση εντός 2 μηνών προς τη Δ.Υ.
- Εγκρίνεται με απόφαση της Δ.Υ., εντός 2 μηνών από την υποβολή της έκθεσης
- Σε περίπτωση διαφορών μεταξύ επιμέρους επιμετρήσεων και τελικής, ο ανάδοχος υποχρεούται, εντός προθεσμίας >3 ημερών αιτιολογήσει τις διαφορές
- Αν δεν υποβληθεί από τον ανάδοχο τελική επιμέτρηση στην παραπάνω προθεσμία:
 - ⑩ Επιβάλλεται ποινική ρήτρα 2% για κάθε μήνα καθυστέρησης και έως 6 μήνες, επί του ποσού που έχει καταβληθεί σε αυτόν
 - ⑩ Μετά το πέρας των 6 μηνών η τελική επιμέτρηση συντάσσεται από τη Δ.Υ. που μπορεί να χρησιμοποιήσει γι' αυτό ιδιώτες τεχνικούς και συνεργεία καταλογίζοντας τη σχετική δαπάνη σε βάρος του αναδόχου
- Με την τελική επιμέτρηση ο ανάδοχος μπορεί να υποβάλει και κάθε άλλο αίτημά του που σχετίζεται με δικαίωμά του από την εκτέλεση της σύμβασης
- Μετά την υποβολή ή σύνταξη της τελικής επιμέτρησης, ο ανάδοχος δεν μπορεί να εγείρει σχετικές απαιτήσεις παρά μόνο για οψιγενείς αιτίες.

Λογαριασμοί (Άρθρο 152) Ισχύς από 1/9/2021

Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στο λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί. (Απαλείφθηκαν οι εξαιρέσεις)

Για την πληρωμή εργασιών που αποτελούν συμπληρωματικές ή νέες (υπερσυμβατικές) εργασίες, ο ανάδοχος συντάσσει χωριστό λογαριασμό μετά από τη συμβατική τακτοποίησή τους,

Το τιμολόγιο του αναδόχου που αφορά λογαριασμό που θα πληρωθεί, καθώς και η φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητά του προσκομίζονται στην υπηρεσία της α.α. που διενεργεί τις πληρωμές, μετά από σχετική ειδοποίησή του. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις γίνονται από την υπηρεσία αυτήν και αποδίδονται απευθείας στους δικαιούχους.

Λογαριασμός που πληρώθηκε χωρίς έλεγχο, ή που βασίστηκε σε επιμέτρηση που διορθώθηκε, ελέγχεται και διορθώνεται από την υποβολή ή επανυποβολή του και οι προκύπτουσες διαφοροποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε επόμενο λογαριασμό ή κατά τη σύνταξη αρνητικού λογαριασμού. (αντί του ελέγχου εντός 3 μηνών)

Καθυστέρηση πληρωμής λογαριασμού χωρίς υπαιτιότητα του αναδόχου, πέραν του 1 μήνα (αντί των 2) από την υποβολή του ή την επανυποβολή του, οφείλεται τόκος υπερημερίας, Ο ανάδοχος μπορεί να διακόψει τις εργασίες 10 ημέρες μετά από την κοινοποίηση στη διευθύνουσα υπηρεσία ειδικής έγγραφης δήλωσης. (αντί άμεσα)

Υπεργολαβία κατά την εκτέλεση Εγκεκριμένος υπεργολάβος Κατασκευαστική κοινοπραξία (Άρθρο 165)

Ισχύς από 9/3/2021

Ευθυγράμμιση με το άρθρο 131 που προέρχεται από την οδηγία → κατάργηση της υποχρέωσης ο ανάδοχος να κατέχει ποσοστό 70% της κάθε φορά αξίας της σύμβασης

Η Π.Α. πλέον εγκρίνει την υπεργολαβική σύμβαση αντί του κύριου του έργου ή του φορέα κατασκευής

Εισάγεται ξανά ο θεσμός της **κατασκευαστικής κοινοπραξίας** με προϋποθέσεις: (άρθρο 66 ν.3669/2008)

- όλα τα μέλη της κατασκευαστικής κοινοπραξίας πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 73 έως 76,
- το συμφωνητικό σύστασης της κοινοπραξίας γνωστοποιείται στην Π.Α.
- ο προϋπολογισμός του έργου να είναι άνω των ορίων

Η κοινοπραξία γνωστοποιείται στην Π.Α. Παράλειψη της γνωστοποίησης επιφέρει ακυρότητα της συμφωνίας. Η Π.Α. μπορεί να μην εγκρίνει τη σύσταση της κοινοπραξίας, με απόφαση σε αποκλειστική προθεσμία 2 μηνών από την γνωστοποίηση. Η άπρακτη πάροδος της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται ως απόρριψη της σύστασης κατασκευαστικής κοινοπραξίας

Ο ανάδοχος πρέπει να διατηρεί συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην κατασκευαστική κοινοπραξία τουλάχιστον 50%

Τα μέλη της κοινοπραξίας ευθύνονται εις ολόκληρο έναντι της αναθέτουσας αρχής, για το σύνολο του έργου

Βεβαίωση περάτωσης εργασιών (Άρθρο 168)

Ισχύς από 1/9/2021

Ο επιβλέπων ή το εντεταλμένο όργανο της επίβλεψης υποβάλλει έκθεση στη Δ.Υ., μέσα σε διάστημα 30 ημερών (αντί των 10) από τη λήξη του εγκεκριμένου χρόνου περαίωσης, αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στη σύμβαση

Η αύξηση της προθεσμίας από 10→30 αφορά στο ότι ο επιβλέπων πρέπει πλέον να:

- επανελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, με γενικές ή σποραδικές καταμετρήσεις
- αναφέρει στην έκθεση του τις παρατηρήσεις του για τυχόν εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων
- αναφέρει αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί ή έχουν περατωθεί, αλλά οι εργασίες κρίνονται απορριπτέες ή ελαττωματικές, με ουσιώδεις ή επουσιώδεις ελλείψεις που πρέπει να αποκατασταθούν
- διαπιστώσει τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ή αν εγείρονται δικαιώματα σε βάρος του αναδόχου, ώστε η Δ.Υ. να συντάξει αρνητικό λογαριασμό σε βάρος του

Επίσης πλέον διευκρινίζεται ότι **επουσιώδεις** θεωρούνται αποκλειστικά οι εργασίες που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του έργου, την ασφάλεια των χρηστών και δεν παραβιάζουν όρους αδειοδοτήσεων του έργου

Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων (Άρθρο 171) Ισχύς από 1/9/2021

Ο χρόνος συντήρησης των έργων γενικώς ορίζεται σε 15 μήνες

Σε εντελώς ειδικές περιπτώσεις μπορεί με τα συμβατικά τεύχη να ορίζεται μεγαλύτερος χρόνος εγγύησης ενδεχομένως και με ιδιαίτερο αντάλλαγμα, όχι όμως μεγαλύτερος από πέντε (5) έτη (αντί των 3)

Ο χρόνος εγγύησης αρχίζει από την επομένη της έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών. (δεν συσχετίζεται πλέον με την τελική επιμέτρηση)

Ως συντήρηση νοείται η αποκατάσταση βλαβών οι οποίες οφείλονται στην εκτέλεσή του έργου κατά παράβαση των κανόνων της τεχνικής

Με τη σύμβαση μπορεί να ορίζεται η υποχρέωση του αναδόχου στη συντήρηση τμημάτων του έργου που απαιτούν εξειδικευμένα συνεργεία και τεχνικούς, όπως ιδίως, του πρασίνου εντός των ορίων του έργου ή των ανελκυστήρων

Ισχύς από 1/9/2021

Παραλαβή Εξουσιοδοτική διάταξη (Άρθρο 172) (ισχύς από 1/9/2021)

Κατάργηση της
προσωρινής παραλαβής

Η παραλαβή
διενεργείται μέσα σε
προθεσμία 3 μηνών
μετά από την πάροδο
του χρόνου
υποχρεωτικής από τον
ανάδοχο συντήρησης

Μετά από την άπρακτη
πάροδο της
προθεσμίας, θεωρείται
ότι η παραλαβή έχει
διενεργηθεί αυτοδίκαια
και η Π.Α. εκδίδει
υποχρεωτικά σχετική
διαπιστωτική πράξη

Σε αυτοδίκαια
παραλαβή επιβάλλονται
στα υπαίτια όργανα του
φορέα κατασκευής του
έργου οι πειθαρχικές
ποινές

Παραλαβή Εξουσιοδοτική διάταξη (Άρθρο 172)

Η Π.Α. ορίζει, τουλάχιστον (3) μήνες πριν από την πάροδο της προθεσμίας υποχρεωτικής συντήρησης του έργου, **επιτροπή παραλαβής**, ύστερα από εισήγηση της Δ.Υ.

- 3 τεχνικούς υπαλλήλους με τους αναπληρωτές τους, με ειδικότητες σχετικές με το αντικείμενο της σύμβασης που ανήκουν στον φορέα κατασκευής ή και σε άλλους φορείς, κατ' επιλογή της Π.Α., πλην του Προέδρου που προέρχεται υποχρεωτικά από άλλη Α.Α.
- 2 εκπροσώπους του ΤΕΕ ή του ΓΕΩΤΕΕ σε περιπτώσεις αμιγώς γεωτεχνικών έργων, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, κατόπιν αιτήματος της Π.Α.
- Ο ανάδοχος μπορεί να ορίσει εκπρόσωπό του ως παρατηρητή των εργασιών της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου

Παραλαβή Εξουσιοδοτική διάταξη (Άρθρο 172)

Έργο της Επιτροπής παραλαβής

- παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που δεν έχουν εκτελεσθεί ή για υλικά που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ή για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων
- ελέγχει, κατά το δυνατόν, την ποιότητα των εργασιών και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτέες ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν, αλλά με μείωση της τιμής τους. Η Δ.Υ. μεριμνά για τα την κατά νόμο (άρθρο 159 παρ. 3) αποκατάσταση των ελαττωμάτων που τυχόν διαπιστώθηκαν
- η επιτροπή δεν έχει δικαίωμα ελέγχου των οικονομικών παραμέτρων και των διαδικασιών της εκτέλεσης εν γένει του έργου

Στην παραλαβή καλείται ο ανάδοχος, 3 τουλάχιστον ημέρες προ της διενέργειας της παραλαβής. Κατά του πρωτοκόλλου μπορεί ο ανάδοχος να εκθέσει απόψεις μέσα σε 10 ημέρες.

Η παραλαβή ολοκληρώνεται με έγκριση του πρωτοκόλλου από την Π.Α., αφού παρέλθει η 10ήμερη προθεσμία

Παραλαβή Εξουσιοδοτική διάταξη (Άρθρο 172)

Υποχρεώσεις αναδόχου κατά την παραλαβή

- Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή κάθε δημόσιου έργου είναι ο Φ.Α.Υ., το Σ.Α.Υ., το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «ως κατασκευάσθαι» του έργου
- Ο ανάδοχος συντάσσει φάκελο προεκτίμησης της δαπάνης τακτικής συντήρησης και λειτουργίας, με βάση το μητρώο του έργου και εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, που αφορούν σε φθορές λόγω συνήθους χρήσης του έργου
- ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου και ιδίως, των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών
- Αν ο ανάδοχος δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα, δύναται να καταπίπτει σε βάρος του το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.

Με την Υ.Α. υπ' αριθ. ΔΝΣγ/οικ.38108/ΦΝ466/5.4.2017 Υπουργού ΥΠΟΜΕΤ (ΦΕΚ 1956Β) καθορίζονται το περιεχόμενο του «μητρώου έργου», τα τεύχη, οι εκθέσεις, τα σχέδια, οι πίνακες, τα ηλεκτρονικά δεδομένα και τα λοιπά στοιχεία που το συνοδεύουν, καθώς και η μορφή των στοιχείων αυτών

Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών

(Άρθρο 174)

(Ισχύς από 9/3/2021)

Μείωση χρόνου εκδίκασης των ενστάσεων κατά εκτελεστών πράξεων ή παραλήψεων της Δ.Υ. της Π.Α. και του κυρίου του έργου

- Άσκηση ένστασης από τον ανάδοχο εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 15 ημερών αντί των 2 μηνών
- Προθεσμία για την απόφαση του αποφαινομένου οργάνου είναι πλέον 60 ημέρες αντί των 3 μηνών
- Η προθεσμία αποστολής του φακέλου και των απόψεων της Δ.Υ. ή της Π.Α. στο Τ.Σ. είναι 15 ημέρες αντί των 20

Προβλέπεται, η δυνατότητα, πέραν της ήδη προβλεπόμενης επίδοσης με δικαστικό επιμελητή, της ηλεκτρονικής αποστολής της ένστασης, καταργείται η κοινοποίηση με ταχυδρομική αποστολή επί αποδείξει. Η ένσταση απευθύνεται προς το αποφαινόμενο όργανο. Η επίδοση ή ηλεκτρονική αποστολή γίνεται προς τη διευθύνουσα υπηρεσία ή την προϊσταμένη αρχή, πράξη ή παράλειψη της οποίας προσβάλλεται ή προς το αποφαινόμενο όργανο.

Επί των ενστάσεων, οι οποίες αφορούν έργα, τα οποία εκτελούνται από τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τους συνδέσμους τους και τα νομικά τους πρόσωπα, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και τις επιχειρήσεις τους, με προϋπολογισμό κατώτερο του εκάστοτε ισχύοντος ορίου εφαρμογής των Οδηγιών της Ε.Ε., αποφασίζει ο αρμόδιος συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν γνώμης του τεχνικού συμβουλίου της οικείας Περιφέρειας και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ο Επόπτης Ο.Τ.Α.

Κατά τη συζήτηση στο συμβούλιο παρίσταται υποχρεωτικά, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εξουσιοδοτημένος προς τούτο εκπρόσωπος της Π.Α., ο οποίος διατυπώνει προφορικά τις απόψεις του προς το συμβούλιο, υποβάλλοντας και σχετικό έγγραφο απόψεων

Ειδική ρύθμιση για την περίπτωση άσκησης ένστασης κατά απόφασης της Δ.Υ., που κηρύσσει έκπτωτο τον ανάδοχο, Καθορίζονται ειδικές προθεσμίες και η έκπτωση δεν οριστικοποιείται πριν την έκδοση απόφασης,

Διαιτητική επίλυση συμβατικών διαφορών (Άρθρο 176)

(Ισχύς από 9/3/2021)

Για έργα προϋπολογισμού $> 10.000.000$ € και για μελέτες και τεχνικές και λοιπές συναφείς επιστημονικές υπηρεσίες προϋπολογισμού $> 1.000.000$ €, μπορεί να εγκριθεί και να περιληφθεί ρήτρα περί διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της σύμβασης.

Για έργα κατώτερου προϋπολογισμού, απαιτείται για τη συμπερίληψη αντίστοιχης ρήτρας η σύμφωνη γνώμη Τ.Σ.

Με συμφωνία των συμβαλλομένων, έπειτα από γνώμη Τ.Σ., η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα διαιτησίας, μπορεί να υπάγεται στις διατάξεις περί διαιτησίας

Εισάγεται **στάδιο συμβιβαστικής επίλυσης** κάθε διαφοράς, με αντίστοιχη αναφορά στα τεύχη δημοπράτησης, που προηγείται της προσφυγής στη διαιτησία με δυνατότητα συγκρότησης Συμβούλιο Επίλυσης Διαφορών (ΣΕΔ)

Το ΣΕΔ συστήνεται από 1-3 μέλη μη συνδεδεμένα με οιαδήποτε έννομη σχέση με τα μέρη, τα οποία θα ορισθούν από τα μέρη εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τον ορισμό των μελών, κάθε μέρος ορίζει από ένα και το τρίτο μέλος ορίζεται με απόφαση του ΤΕΕ

Με συμφωνία των συμβαλλομένων, η επίλυση διαφορών από σύμβαση που έχει υπογραφεί χωρίς να συμπεριληφθεί σε αυτήν ρήτρα συμβιβαστικής επίλυσης, μπορεί να υπάγεται σε αυτή

XII. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ-ΑΛΛΑΓΕΣ

Προθεσμίες Χρονοδιάγραμμα (Άρθρο 184) (Ισχύς από 1/9/2021)

συνολική
προθεσμία της
σύμβασης, πλέον
περιλαμβάνει μόνο τον
καθαρό χρόνο
εκπόνησης των μελετών

Η προθεσμία εκπόνησης
αναστέλλεται αυτοδίκαια
κατά τα χρονικά
διαστήματα, που
αφορούν ενέργειες της
α.α. για την έγκριση
υποβληθείσας μελέτη

Για καθυστερήσεις κατά
την εκπόνηση είτε από
υπαιτιότητα του
αναδόχου είτε χωρίς
υπαιτιότητα αυτού,
χορηγούνται από την
Π.Α. αντίστοιχες
παρατάσεις

Καθυστέρηση στην
εκτέλεση της σύμβασης
για χρονικό διάστημα
πέραν των 2 ετών, από
τη λήξη της συνολικής
προθεσμίας, η σύμβαση
διαλύεται και επέρχονται
οι συνέπειες της παρ. 2
του άρθρου 192, περί
διάλυσης της σύμβασης

Κατ' εξαίρεση με ειδικά
αιτιολογημένη απόφαση
της Π.Α. μετά γνώμης του
Τ.Σ. μπορεί να
παρατείνεται η
προθεσμία μιας
σύμβασης καθ'
υπέρβαση της των 2
χρόνων, όταν η
καθυστέρηση εκτέλεσης
δεν οφείλεται στον
εργοδότη ή στον
ανάδοχο

Προθεσμίες Χρονοδιάγραμμα (Άρθρο 184)

(Ισχύς από 1/9/2021)

Παρατάσεις προθεσμιών

- Οι τμηματικές και η συνολική προθεσμία μπορούν να παρατείνονται με απόφαση της Π.Α., ύστερα από αίτηση του αναδόχου ή και με πρωτοβουλία της Δ.Υ.
- Αν ο ανάδοχος υποχρεωθεί να επανυποβάλει προς έγκριση μελέτη, επειδή η Δ.Υ. έκρινε ότι η υποβληθείσα χρειάζεται διορθώσεις, ο χρόνος καθυστέρησης βαρύνει τον ανάδοχο και δεν δικαιολογεί παράταση της προθεσμίας, ούτε οδηγεί σε αναστολή της συνολικής προθεσμίας εκπόνησης της μελέτης.
- Αν η Δ.Υ. ζητήσει την επανυποβολή μελέτης ή σταδίου αυτής λόγω αλλαγών ή συμπληρώσεων, που δεν εμπίπτουν στις συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου, ορίζεται, με το ίδιο έγγραφο, και εύλογη προθεσμία για την επανυποβολή της μελέτης ή σταδίου αυτής και τηρείται, αν απαιτείται, η διαδικασία του άρθρου 186, περί τροποποίησης της σύμβασης στη διάρκειά της. Στην περίπτωση αυτήν, η συμβατική προθεσμία παρατείνεται για χρόνο ίσο με την προθεσμία που ορίζεται για την παράδοση της τροποποιημένης μελέτης
- Γεγονότα ανωτέρας βίας αναστέλλουν τις προθεσμίες αν ο ανάδοχος υποβάλλει σχετική αίτηση εντός 10 ημερών, από την εμφάνισή του. Η Δ.Υ. αποφασίζει εντός αποκλειστικής προθεσμίας 10 ημερών, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή της αίτησης. Η αναστολή δεν δύναται σε καμία περίπτωση να υπερβεί το 1/10 της συνολικής συμβατικής προθεσμίας για συμβάσεις με διάρκεια > 1 έτους, άλλως, για συμβάσεις μικρότερης διάρκειας, τις τριάντα (30) ημέρες.

Στις συμβάσεις παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι προθεσμίες εκτέλεσης και όλα τα σχετικά ζητήματα ρυθμίζονται με τα έγγραφα της σύμβασης

Πρόβλεψη πριμ για όλες τις μελέτες με ανάλογες ρυθμίσεις αυτές των έργων

Έγκριση της μελέτης Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης Εξουσιοδοτική διάταξη

(Άρθρο 189)

(Ισχύς από 9/3/2021)

Τα στάδια, καθώς και η συνολική μελέτη εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής.

Οι μελέτες υποβάλλονται στη Δ.Υ. υπηρεσία, η οποία πραγματοποιεί συνοπτικό έλεγχο για την πληρότητα των παραδοτέων, και εκδίδει σχετική βεβαίωση μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, αλλιώς η βεβαίωση θεωρείται ως αυτοδικαίως εκδοθείσα

Η υποβληθείσα μελέτη παραδίδεται στον ελεγκτή της παρ. 10 του παρόντος ή του άρθρου 183Α κατά περίπτωση, αμέσως μετά από την έκδοση, ρητή ή αυτοδίκαιη, της βεβαίωσης της παρ. 1, ο οποίος, το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες, συντάσσει και υποβάλλει στη διευθύνουσα υπηρεσία τεχνική έκθεση

Αν ο έλεγχος είναι επιτυχής και συμφωνεί η Δ.Υ. ο ελεγκτής προωθεί την έκθεση στο αποφαινόμενο όργανο για έγκριση

Αν ο έλεγχος αποβεί αρνητικός και ο ανάδοχος δεν προβεί σε διορθώσεις εντός της προθεσμίας που τέθηκε

- Αν πριν την έγκριση της μελέτης απαιτούνται γνώμες άλλων φορέων αποστέλλεται η μελέτη – εντός 2 μηνών τεκμαίρεται σύμφωνη γνώμη
- Η μελέτη εγκρίνεται από το αποφαινόμενο όργανο υποχρεωτικά εντός 1 μηνός

- Κηρύσσεται έκπτωτος
- Η μελέτη διορθώνεται εις βάρος του από άλλον μελετητή ή τον ελεγκτή της μελέτης

Έγκριση της μελέτης Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης Εξουσιοδοτική διάταξη (Άρθρο 189)

Η έγκριση της μελέτης συνιστά και παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία έγκρισης, επέρχεται αυτοδίκαιη έγκριση και παραλαβή της μελέτης και επιστρέφεται, μέσα σε 2 μήνες μετά από τη ρητή ή αυτοδίκαιη παραλαβή, η εγγύηση καλής εκτέλεσης του αναδόχου.

Οι αξιώσεις του εργοδότη κατά του αναδόχου, λόγω πλημμελειών της μελέτης, υπόκεινται σε εξαετή παραγραφή, η οποία άρχεται την επομένη της παραλαβής της μελέτης

Οι αξιώσεις του αναδόχου για την καταβολή της αμοιβής του παραγράφονται σε 5 έτη από τη ρητή ή αυτοδίκαιη παραλαβή της μελέτης

Εξουσιοδότηση για ΚΥΑ ΥΠ ΟΙΚ & ΥΠΟΜΕΤ, που θα καθορίζει τον υποχρεωτικό έλεγχο από ιδιώτες ελεγκτές για κατηγορίες μελετών και προϋπολογισμού δαπάνης

Μέχρι την έκδοση της ΚΥΑ, οι α.α. δύνανται να αναθέτουν με σύμβαση σε ελεγκτές τον έλεγχο μελετών, με προεκτιμώμενη αξία >1.000.000 €, εξαιρουμένων των μελετών που δεν αφορούν στον σχεδιασμό τεχνικών έργων

Αποζημίωση αναδόχου σε περίπτωση διάλυσης της σύμβασης (Άρθρο 194) (Ισχύς από 1/9/2021)

Η αποζημίωση του αναδόχου για τα υπολειπόμενα στάδια σύμβασης μελέτης σε περίπτωση διάλυσης δεν μπορεί να υπερβεί το 3% της συμβατικής αμοιβής τους (προβλέπονταν 10%)

Για την αμοιβή των ήδη εκπονηθέντων τμημάτων του σταδίου της μελέτης που διακόπτεται συντάσσεται Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. (προβλέπονταν αποζημίωση 30% του υπολειπόμενου χρηματικού αντικειμένου του υπό εκπόνηση σταδίου +Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.)

Για την πληρωμή της αποζημίωσης ο ανάδοχος υποβάλλει, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός (1) μηνός από την κοινοποίηση της απόφασης διάλυσης, στη διευθύνουσα υπηρεσία αίτηση, με λογαριασμό αποζημίωσης συνοδευόμενο από το Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. (απαλείφτηκε η υποχρέωση έγκρισης του Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. εντός 2 μηνών)

Διοικητική και δικαστική επίλυση διαφορών Εξουσιοδοτική διάταξη (Άρθρο 198) (Ισχύς από 9/3/2021)

Προθεσμίες

- Για την ένσταση από το ανάδοχο ανατρεπτική προθεσμία 1 μηνός (αντί 2 μηνών)
- Για την έκδοση απόφασης από το αποφαινόμενο όργανο η προθεσμία παραμένει ίδια 3 μήνες
- Για την υποβολή απόψεων της Δ.Υ. ή της Π.Α. στο τεχνικό συμβούλιο 30 ημέρες (αντί 20 εργασίμων)

Οι προθεσμίες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προθεσμίες που τάσσονται στα όργανα του εργοδότη και της διοίκησης, αναστέλλονται κατά τον μήνα Αύγουστο

Επί ενστάσεων που αφορούν συμβάσεις μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με προεκτιμώμενη αμοιβή <500.000 ευρώ των ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού κλπ αποφασίζει ο αρμόδιος συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν γνώμης του Τ.Σ. της οικείας περιφέρειας και μετά την έναρξη λειτουργίας της αυτοτελούς υπηρεσίας εποπτείας Ο.Τ.Α., ο επόπτης Ο.Τ.Α

Για τη δικαστική επίλυση των διαφορών, κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 175. Αρμόδιο Δικαστήριο είναι το διοικητικό εφετείο της περιφέρειας στην οποία έχει υπογράψει η σύμβαση

XIV. ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
(άρθρα 127 & 345 και επ. ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ με ν.4782/21)

Η έννομη προστασία του Βιβλίου IV του Ν.4412/2016 (διαδικασία ενώπιον της ΑΕΠΠ κ.λπ) καταλαμβάνει τις διαφορές από ανάθεση συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των ορίων της απευθείας ανάθεσης, ήτοι άνω των 30.000/60.000 € για μελέτες & τεχνικές υπηρεσίες / έργα αντίστοιχα και των 60.000 € για τις συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας (χωρίς ΦΠΑ)

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΛΛΑΓΕΣ Ν. 4782/2021

Δυνατότητα κατάθεσης συμπληρωματικού υπομνήματος εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής για οποιοδήποτε από τα μέρη

Απαλείφεται η δυνατότητα συναγωγής τεκμηρίου ομολογίας, όταν τα στοιχεία που αποστέλλονται από την αναθέτουσα αρχή είναι, κατά την κρίση της ΑΕΠΠ, ελλιπή και δεν επαρκούν για τον έλεγχο του βάσιμου των προβαλλομένων αιτιάσεων

Εισάγεται η καινοτομία της σώρευσης, σε ενιαίο δικόγραφο της αίτησης αναστολής εκτέλεσης και της αίτησης ακύρωσης κατά των αποφάσεων της ΑΕΠΠ

το παράβολο επιστρέφεται στον προσφεύγοντα: α) σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του, β) όταν η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής, γ) σε περίπτωση παραίτησης του προσφεύγοντα από την προσφυγή του έως και δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής.

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΛΛΑΓΕΣ Ν. 4782/2021

Δικαίωμα άσκησης του ενιαίου ένδικου βοηθήματος έχει και ο οικονομικός φορέας, του οποίου η προδικαστική προσφυγή έγινε εν μέρει δεκτή

Το περιεχόμενο της αίτησης ακύρωσης περιλαμβάνει μόνο αιτιάσεις που είχαν προταθεί με την προδικαστική προσφυγή ή αφορούν στη διαδικασία ενώπιον της ΑΕΠΠ ή το περιεχόμενο των αποφάσεών της

Η αναθέτουσα αρχή που ασκεί αίτηση ακύρωσης μπορεί να προβάλει οψιγενείς ισχυρισμούς αναφορικά με τους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την άμεση ανάθεση της σύμβασης

Ορίζεται προθεσμία 10 ημερών άσκησης της αίτησης ακύρωσης από την κοινοποίηση ή πλήρη γνώση της απόφασης της ΑΕΠΠ και προθεσμία 10 ημερών από την κοινοποίηση της αίτησης ακύρωσης (της παρ. 1 του άρθρου 366 ν. 4412/2016) και της πράξης ορισμού δικασίμου για την κατάθεση παρέμβασης, για την υποβολή του φακέλου και των απόψεων, καθώς και για την προσκόμιση τυχόν αποδεικτικών στοιχείων

Προβλέπεται ότι η εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης προσδιορίζεται σε σύντομη δικάσιμο, η οποία δεν απέχει πέραν των 3 μηνών από την κατάθεση της αίτησης, ενώ το διατακτικό της απόφασης εκδίδεται εντός 15 ημερών από τη συζήτηση της αίτησης ή από την προθεσμία για την υποβολή υπομνημάτων

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΛΛΑΓΕΣ Ν. 4782/2021

η προθεσμία άσκησης και η άσκηση της αίτησης αναστολής (παρ. 1 του άρθρου 366 ν. 4412/16) κωλύουν την πρόοδο της διαδικασίας ανάθεσης για **15 ημέρες**, πλην αν το Δικαστήριο κρίνει διαφορετικά με την απόφαση επί του αιτήματος αναστολής

κατά την διαδικασία έκδοσης απόφασης επί αιτήματος αναστολής, το αρμόδιο Δικαστήριο μπορεί να καλεί τα μέρη σε ακρόαση με κάθε πρόσφορο μέσο και αποφαίνεται με συνοπτικά αιτιολογημένη απόφαση, η οποία ισχύει μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αίτησης ακύρωσης, η οποία μπορεί να ανακαλείται ή να τροποποιείται κατόπιν αίτησης

οι προθεσμίες για τις διαφορές του ν. 4412/2016 δεν αναστέλλονται κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών.

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

άρθρα 345 και επομ.) για διαφορές άνω των 30.000,00 € (πλέον ΦΠΑ)

β. Διαφορές που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των τριάντα χιλιάδων (30.000,00) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ

Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην ΑΕΠΠ (άρθρο 360) και να ζητήσει:

προσωρινή προστασία,

ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής,

ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(2)

Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από απόφαση της ΑΕΠΠ επί της προδικαστικής προσφυγής, που έχει ασκηθεί ως άνω, μπορεί να ασκήσει:

αίτηση για την αναστολή εκτέλεσης και

αίτηση για την ακύρωση της απόφασης της ΑΕΠΠ ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 372.

Διαφορές που προκύπτουν από την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και αφορούν αξιώσεις αποζημίωσης εκδικάζονται από τα αρμόδια δικαστήρια (κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 373).

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(3)

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ:

1. κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής:

δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία, ή

δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως,

δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερομένου οικονομικού φορέα.

- Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της προσφυγής**

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(4)

Παράβολο:

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα, το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,50% της προϋπολογισθείσας αξίας (χωρίς Φ.Π.Α.) της σχετικής σύμβασης. Το ύψος του παραβόλου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 600 € 15.000€.

Αν από τα έγγραφα της σύμβασης δεν προκύπτει η προϋπολογισθείσα αξία της, για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής, κατατίθεται παράβολο ύψους εξακοσίων 600 € .

Το παράβολο επιστρέφεται στον προσφεύγοντα σε περίπτωση:

- ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του
- η Α.Α. ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής
- Ο προσφεύγων παραιτηθεί (ως ανωτέρω)

**ΠΡΟΣΟΧΗ Ανασταλτικό
αποτέλεσμα:**

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής & η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΑΕΠΠ μετά από άσκηση προσφυγής.

Κατά τα λοιπά, η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας (εκτός από τις περιπτώσεις παρ. 1 & 2 του άρθρου 366)

Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής:

- Στις περιπτώσεις όπου η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η αναθέτουσα αρχή:

κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο εντός 5 ημερών σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής

διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός 10 ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής & τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(6)

Στις περιπτώσεις όπου η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στην ΑΕΠΠ, η Αρχή καταχωρίζει αυθημερόν την προσφυγή.

Η ΑΕΠΠ κοινοποιεί την προσφυγή στην αναθέτουσα αρχή και την καλεί:

να κοινοποιήσει την προσφυγή το αργότερο εντός 5 ημερών σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής &

να διαβιβάσει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός 10 ημερών από την ημέρα κοινοποίησης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής και τα αποδεικτικά κοινοποίησης της περίπτωσης α' της παραγράφου 1, στους ενδιαφερομένους τρίτους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης

• Στις περιπτώσεις όπου η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στην ΑΕΠΠ, η Αρχή καταχωρίζει αυθημερόν την προσφυγή.

ΠΡΟΣΟΧΗ ! Η παράλειψη της αναθέτουσας κοινοποίησης της προσφυγής σε ενδιαφερόμενο τρίτο και η μη διαβίβαση προς την ΑΕΠΠ του φακέλου της υπόθεσης και των απόψεων της συνιστούν ιδιαίτερο πειθαρχικό αδίκημα των αρμόδιων για τις ενέργειες αυτές υπαλλήλων.

Σε περίπτωση μη αποστολής του φακέλου από την αναθέτουσα αρχή, η ΑΕΠΠ μπορεί να συνάγει τεκμήριο ομολογίας της αναθέτουσας αρχής για την πραγματική βάση των ισχυρισμών του προσφεύγοντος.

Η ΑΕΠΠ, εφόσον κρίνει ότι η παράλειψη αποστολής των αναφερόμενων στοιχείων ή η καθυστερημένη αποστολή τους είναι αδικαιολόγητη, καθιστά ιδιαιτέρως δυσχερή την ουσιαστική παροχή προδικαστικής προστασίας, μπορεί, με την απόφαση επί της προσφυγής, να επιβάλει αυτεπαγγέλτως χρηματική κύρωση στην αναθέτουσα αρχή (από 100 μέχρι 500 €) & καταβάλλεται 1 φορά για κάθε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης & αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(7)

Με πράξη του προεδρεύοντος του κλιμακίου ορίζεται η ημέρα & η ώρα εξέτασης της προσφυγής, η οποία δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από 40 ημέρες από την ημερομηνία κατάθεσης της προσφυγής.

Η πράξη αυτή κοινοποιείται το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από τη εξέταση της προσφυγής στον προσφεύγοντα, στην αναθέτουσα αρχή κατά της οποίας ασκείται η προσφυγή & σε εκείνους οι οποίοι έχουν ασκήσει παρέμβαση.

Οι αποφάσεις της ΑΕΠΠ κοινοποιούνται στους ενδιαφερομένους και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της

Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών & νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής & δέχεται ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία 20 ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής.

Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη & η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια

Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις της ΑΕΠΠ.

Οι αποφάσεις της ΑΕΠΠ υπόκεινται αποκλειστικά στα ένδικα βοηθήματα ως κατωτέρω περιγράφονται.

Κήρυξη ακυρότητας Σύμβασης- Διαδικασία

Η ΑΕΠΠ αποφασίζει να **κηρύξει την ακυρότητα σύμβασης**, ύστερα από προδικαστική προσφυγή ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα (με αίτημα την ακύρωση της σύμβασης).

Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης

Η κατάθεση της παρούσας προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της σύμβασης έως την έκδοση απόφασης ΑΕΠΠ, εκτός εάν γίνει δεκτό αίτημα προσωρινής προστασίας της αναθέτουσας αρχής

Η ΑΕΠΠ μπορεί να μην κηρύξει την ακυρότητα σύμβασης η οποία έχει ανατεθεί παράνομα εάν διαπιστώσει ότι επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(9)

Συνέπειες κήρυξης ακυρότητας της σύμβασης:

Αν η ΑΕΠΠ κηρύξει σύμβαση άκυρη η ακυρότητα έχει αναδρομική ισχύ (με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου). Οι αξιώσεις των μερών διέπονται από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού και οι σχετικές διαφορές εκδικάζονται από το αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις

Η ΑΕΠΠ εκτιμώντας το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, τη σοβαρότητα της παράβασης & τη συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής, **μπορεί να κηρύξει την ακυρότητα μόνο του ανεκτέλεστου τμήματος της σύμβασης**. Στην περίπτωση αυτή, η ΑΕΠΠ, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής & τη διάρκεια της σύμβασης επιβάλλει πρόστιμο στην αναθέτουσα αρχή, το ύψος του οποίου καθορίζεται στη σχετική απόφαση και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της αξίας της σύμβασης, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Με ειδική απόφαση της ΑΕΠΠ, το πρόστιμο περιέρχεται στον αιτούντα

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ στο πεδίο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης:

- Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ και την ακύρωσή της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, με τριμελή σύνθεση, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως.

Διαφορές οι οποίες προκύπτουν κατά την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών, δημόσιων συμβάσεων, οι οποίες υλοποιούνται ως Σ.Δ.Ι.Τ., σύμφωνα με το ν. 3389/2005 (Α` 232), εκδικάζονται από το **Συμβούλιο της Επικρατείας**

Αίτηση αναστολής

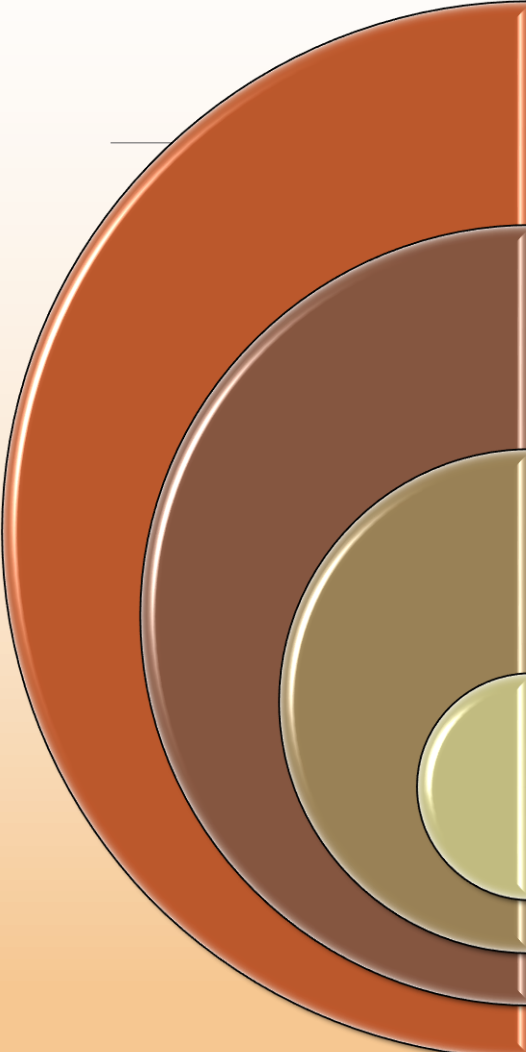
Η άσκηση της αίτησης αναστολής δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση της αίτησης ακύρωσης.

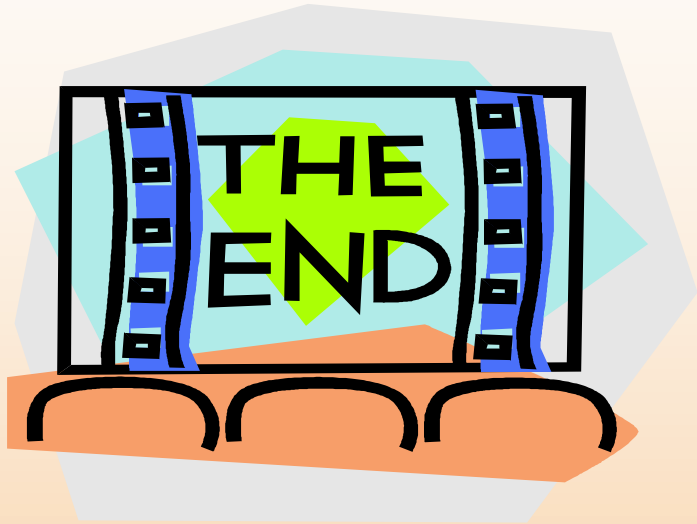
Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής και συζητείται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της.

Για την άσκηση της αίτησης αναστολής κατατίθεται παράβολο το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,1% της προϋπολογισθείσας αξίας, περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α., το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 500€ & ανώτερο των 5.000€. Το 1/2 του ποσού του παράβολου καταβάλλεται κατά την κατάθεση της αιτήσεως & αν η αίτηση απορριφθεί ο απών καταδικάζεται στην καταβολή του υπολοίπου 1/2 με την απόφαση του δικαστηρίου.

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

(14)

	Αξίωση αποζημίωσης:
	Ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος αποκλείσθηκε από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή από τη σύναψη αυτής, κατά παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου, δικαιούται να αξιώσει από την αναθέτουσα αρχή αποζημίωση, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 και 198 Α.Κ..
	Αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι θα του ανετίθετο η σύμβαση, αν δεν είχε εμφιλοχωρήσει η παράβαση, τότε δικαιούται αποζημίωση κατά τις γενικές διατάξεις. Κάθε διάταξη που αποκλείει ή περιορίζει την αξίωση αυτή δεν εφαρμόζεται
	Για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση της παράνομης πράξης ή παράλειψης από την ΑΕΠΠ ή το αρμόδιο, σύμφωνα με τα προηγούμενα, δικαστήριο

Ευχαριστούμε για
την προσοχή σας
